

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

**Strasbourg, 17. juuni 2026
(OR. en)**

**2021/0297(COD)
LEX 2523**

**PE-CONS 3/1/26
REV 1**

**POLCOM 15
SPG 2
CODEC 309**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, MIS KÄSITLEB ÜLDISE
TARIIFISOODUSTUSTE KAVA KOHALDAMIST JA MILLEGA TUNNISTATAKSE
KEHTETUKS MÄÄRUS (EL) nr 978/2012**

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS (EL) 2026/...,**

17. juuni 2026,

**mis käsitleb üldise tariifisoodustuste kava kohaldamist
ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 978/2012**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

---

¹ Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2026. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 22. mai 2026. aasta otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit on üldise tariifisoodustuste kava (ingl *generalised scheme of tariff preferences* – GSP) raames andnud arenguriikidele alates 1971. aastast kaubandussoodustusi.
- (2) Liidu ühine kaubanduspoliitika peab juhinduma Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse põhimõtetest ning täidab selles sättes seatud eesmärged.
- (3) Kuna liidu arengukoostöö valdkonna poliitikat tuleb ellu viia liidu välistegevuse põhimõtete ja eesmärkide raames, peab liidu ühine kaubanduspoliitika olema kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 208 sätestatud liidu arengukoostöö valdkonna poliitika põhieesmärkidega, milleks on eelkõige vaesuse vähendamine ja kaotamine, ja neid eesmärged toetama ning see peaks ühtlasi edendama arenguriikides kestlikku majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnavalast arengut ja head valitsemistava. Liidu ühine kaubanduspoliitika peab samuti olema vastavuses Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) nõuetega, eriti üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) raames 1979. aastal vastu võetud otsusega arenguriikide diferentseeritud ja soodsama režiimi, vastastikuse ja täielikuma osalemise kohta (volitusklauseel), mille kohaselt võivad WTO liikmed pakkuda arenguriikidele diferentseeritud ja sooduskohtlemist.

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 978/2012², mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2023/2663³, on ette nähtud GSP kohaldamine kuni 31. detsembrini 2027, välja arvatud vähim arenenud riikide suhtes kohaldatava erikorra puhul, millele sellist lõpptähtaega ei kohaldata. Pärast seda peaks GSP kohaldamine jätkuma järgneva kümne aasta jooksul alates käesolevas määruses sätestatud tariifisoodustuste kohaldamise alguskuupäevast, välja arvatud vähim arenenud riikide suhtes kohaldatava erikorra puhul, mille kohaldamine peaks jätkuma tähtajatult.
- (5) GSP üldeesmärgid on aidata kaasa vaesuse kaotamisele selle kõigis vormides kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) Peaassamblee resolutsiooniga A/RES/70/1 „Kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma““ (edaspidi „ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030“), eelkõige kaubandusega seotud kestliku arengu eesmärgi 17 alaeesmärgiga 12, ning edendada ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030, vältides seejuures liidu tööstuse huvide kahjustamist. Üldise tariifisoodustuste kava kohta 2018. aastal tehtud vahehindamisel ja 2021. aasta uuringus, mis tehti GSPd käsitleva määruse (EL) nr 978/2012 läbivaatamiseks valmistudes koostatud mõjuhinnangu toetuseks, jõuti järeldusele, et määruse (EL) nr 978/2012 kohane GSP raamistik on täitnud neid üldeesmärke, mis olid GSP 2012. aasta reformi keskmes.

---

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 978/2012 üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 732/2008 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 303, 31.10.2012, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/978/oj>).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. novembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2663, millega muudetakse määrust (EL) nr 978/2012 üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise kohta (ELT L, 2023/2663, 27.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2663/oj>).

- (6) GSP üldeesmärgid on praeguses üleilmses kontekstis endiselt asjakohased ning on kooskõlas komisjoni 18. veebruari 2021. aasta teatise „Kaubanduspoliitika läbivaatamine – avatud, kestlik ja jõuline kaubanduspoliitika“ analüüsi ja vaatenurgaga. Selles teatises on märgitud, et liidul on „strateegiline huvi toetada haavatavate arenguriikide suuremat integreerumist maailmamajandusse“ ning et liit „peab täielikult ära kasutama tugevust, mis tuleneb tema avatusest ja ühtse turu atraktiivsusest,“ et toetada mitmepoolsust ja tagada universaalsete väärtuste järgimine. GSP kohta märgitakse teatises, et sellel on olnud oluline roll „põhiliste inimõiguste ja töötajate õiguste austamise edendamisel“ ning seatakse GSP jaoks eesmärk „suurendada arenguriikide kaubandusvõimalusi vaesuse vähendamiseks ning luua töökohti, mis põhinevad rahvusvahelistel väärtustel ja põhimõtetel“. Lisaks peaks GSP aitama soodustatud riikidel tugevdada majandust kestlikult, järgides sealhulgas rahvusvahelisi inimõiguste, töötajate õiguste, kliima ja keskkonnakaitse ning hea valitsemistava standardeid. Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 208 ja liidu poliitikavaldkondade arengusidususega, mis moodustab peamise samba, millele liit tugineb oma pingutustes suurendada arengukoostöö positiivset mõju ja tulemuslikkust, tuleks GSP eesmärkide ning soodustatud riikidele antava abi vahel tagada sidusus. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/947⁴ reguleeritud liidu arenguabi ja GSP ühine eesmärk on kestlik areng. Selle eesmärgi saavutamisele võivad kaasa aidata käesolevas määruses sätestatud tariifisoodustuste kasutamine soodustatud riikide poolt ning inimõigusi, töötajate õigusi, kliimat ja keskkonnakaitset ning head valitsemistava käsitlevate rahvusvaheliste konventsioonide ja lepingute ratifitseerimine ja tulemuslik rakendamine. Seega tuleks käesoleva määruse rakendamisel tagada koostoime ja vastastikune täiendavus määruse (EL) 2021/947 raames võetavate meetmetega.

---

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Gloaalne Euroopa“, muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 (ELT L 209, 14.6.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- (7) Võimaldades soodustingimustel pääsu liidu turule, peaks GSP aitama arenguriike nende pingutustes vähendada vaesust ning saavutada ja edendada head valitsemistava ja kestlikku arengut, aidates neil teenida rahvusvahelisest kaubandusest lisatulu, mille nad saavad investeerida oma arengu hüvanguks, ja mitmekesistada oma majandust. GSP raames tariifisoodustuste andmisel tuleks keskenduda nendele arenguriikidele, kelle arengu, kaubandus- ja finantsvajadused on kõige suuremad.
- (8) ELi toimimise lepingu artiklis 8 on selgelt sätestatud, et liit edendab kõigis liidu poliitikavaldkondades soolist võrdõiguslikkust, ning see on ühtlasi ka ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 keskmes, nagu on kindlaks määratud selle kestliku arengu eesmärgis nr 5. Kaubandus- ja investeerimislepingud mõjutavad naisi ja mehi struktuurse soolise ebavõrdsuse tõttu sageli aga erinevalt. GSP võib soodustada naiste tööhõivet ja nende mõjuvõimu suurendamist.
- (9) GSP peaks koosnema üldkorrast (edaspidi „standardne GSP“) ja kahest erikorrast, st kestlikku arengut ja head valitsemistava stimuleerivast erikorrast (GSP+) ning vähim arenenud riikide suhtes kohaldatavast erikorrast „kõik peale relvade“ (ingl *Everything But Arms* – EBA). Seega jäetakse kehtima GSP eelmise perioodi struktuur, kuna selles keskendutakse kõige enam abi vajavatele riikidele ja käsitletakse soodustatud riikide erinevaid arenguvajadusi. GSP peaks edendama arenguriikide vahelist piirkondlikku integratsiooni ja see peaks kohalduma kogu soodustatud riigi territooriumil, sealhulgas erimajandustsoonides ja eksportkauba tootmise eritsoonides.

- (10) Standardse GSP raames soodustuste saamise võimalus tuleks anda kõigile arenguriikidele, kellel on ühesugused arenguvajadused ja kes on sarnases majandusarengu etapis. WTO tasandil arenguriike määratletud ei ole ning soodustusi andvad riigid peavad ise otsustama, millised arenguriigid nad kannavad nende riikide nimekirja, kellel on õigus GSP raames soodustusi saada. Riike, kus üleminek tsentraliseeritud majanduselt turumajandusele on edukalt lõpule viidud ning kellel on võimas majandus ja rahvusvahelises kaubanduses tugev positsioon, ei tohiks käsitada GSP kontekstis arenguriikidena ning nad tuleks seetõttu välja jätta nende riikide nimekirjast, kellel on õigus soodustusi saada.
- Maaailmapanga poolt suure või keskmisest suurema sissetulekuga riikideks liigitatud riikides on sissetuleku suurus elaniku kohta selline, mis võimaldab saavutada suurema mitmekesisuse ka ilma GSP raames antavate tariifisoodustusteta. Need riigid on erinevas majandusarengu etapis ning seega ei ole nende arengu-, kaubandus- ja finantsvajadused samasugused kui väiksema sissetulekuga või haavatavamatel arenguriikidel. Põhjendamatu diskrimineerimise vältimiseks ei tohiks nad standardse GSP raames soodustusi seetõttu ei saada. Lisaks ei tohiks GSP raames antavaid tariifisoodustusi saada suure ega keskmisest suurema sissetulekuga riigid, kuna see suurendaks konkurentsivõimet vaesematest ja haavatavamatest riikidest pärit ekspordile ning võiks seega panna haavatavamatele arenguriikidele põhjendamatu koormuse. Standardse GSP kohaldamisel tuleks arvesse võtta asjaolu, et riigi arengu-, kaubandus- ja finantsvajadused võivad muutuda. Seepärast tuleks tagada, et standardset GSPd saab kohandada.

- (11) Järjepidevuse huvides ei tohiks standardse GSP raames antavaid tariifisoodustusi laiendada arenguriikidele, kelle suhtes kohaldatakse liiduga kokkulepitud turulepääsu sooduskorda, millega nähakse sisuliselt kogu kaubavahetuse ulatuses ette tariifisoodustused, mis on standardse GSP raames antavate soodustustega vähemalt samal tasemel. Selleks et soodustatud riigil ja ettevõtjatel jääks piisavalt aega kohanemiseks, tuleks standardse GSP raames anda soodustusi veel kahe aasta jooksul alates kuupäevast, mil nimetatud soodustatud riigis hakati turulepääsu sooduskorda kohaldama.

(12) GSP+ põhineb kestliku arengu tervikkontseptsioonil, mida tunnustatakse sellistes rahvusvahelistes konventsioonides ja dokumentides nagu 1986. aasta ÜRO arenguõiguse deklaratsioon, 1992. aasta Rio keskkonna- ja arengudeklaratsioon, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 1998. aasta tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioon, 2000. aasta ÜRO aastatuhande deklaratsioon, 2002. aasta Johannesburgi kestliku arengu deklaratsioon, 2019. aasta ILO sajanda aastapäeva deklaratsioon töö tuleviku kohta, ÜRO kestliku arengu kava 2030, 2011. aasta ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted ning ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel 12. detsembril 2015 vastu võetud Pariisi kliimakokkulepe (edaspidi „Pariisi kliimakokkulepe“). Seega tuleks GSP+ raames antavaid täiendavaid tariifisoodustusi võimaldada neile arenguriikidele, kes on mitmekesisuse puudumise tõttu majanduslikult haavatavad, ratifitseerinud inim- ja töötajate õigusi, kliimat ja keskkonnakaitset ning head valitsemistava käsitlevad rahvusvahelised konventsioonid ja lepingud ning võtnud kohustuse tagada nende tulemuslik rakendamine. GSP+ peaks aitama neil riikidel täita kõnealuste rahvusvaheliste konventsioonide ja lepingute ratifitseerimise ja tulemusliku rakendamisega kaasnevat lisakohustusi. Liit peaks korraldama GSP+ raames soodustatud riikidesse seireks ja dialoogi pidamiseks korrapäraseid missioone, et edendada inimõigusi kui universaalseid väärtusi, sealhulgas teha edusamme surmanuhtluse kaotamisel, sõjakuritegude ja muude raskete kuritegude eest vastutusele võtmisel ning kehtivate inimõiguste järgimise tagamisel. Lisaks peaks dialoog GSP+ raames soodustatud riikidega edendada tööalaseid aluspõhimõtteid ja põhiõigusi, keskkonnakaitset ja head valitsemistava.

- (13) GSP raames asjakohaste rahvusvaheliste konventsioonide loetelu, mis on esitatud määruse (EL) nr 978/2012 VIII lisas, tuleks ajakohastada, et võtta peamiste rahvusvaheliste dokumentide ja standardite muutumist arvesse ning hakata kooskõlas kestliku arengu tegevuskavaga 2030 ja kestliku arengu eesmärkidega kestlikku arengut ennetavalt käsitlema. Seetõttu tuleks lisada järgmised konventsioonid: Pariisi kliimakokkulepe, millega asendatakse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni 1997. aasta Kyoto protokoll, 2006. aasta ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon, 2000. aasta lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokoll laste kaasamise kohta relvastatud konfliktidesse, 1947. aasta ILO konventsioon (nr 81) töötingimuste järelevalve kohta tööstuses ja kaubanduses, 1976. aasta ILO rahvusvaheliste tööstandardite täitmist edendavate kolmepoolsete konsultatsioonide konventsioon (nr 144) ja 2000. aasta ÜRO konventsioon rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise kohta. Komisjon peaks asjakohasel juhul koos Euroopa välisteenistusega vaatama standardse GSP või EBA raames soodustatud riikidega peetava dialoogi käigus läbi edusammud, mida nad on teinud GSP jaos asjakohaste ja käesoleva määruse VI lisas loetletud inimõigusi, töötajate õigusi, kliimat ja keskkonnakaitset ning head valitsemistava käsitlevate rahvusvaheliste konventsioonide ja lepingute (edaspidi „asjaomased konventsioonid“) ratifitseerimisel, ning veelgi selliste edusammude tegemist soodustada, et saavutada kestliku arengu eesmärk.

- (14) Riike, kes kasvavad ÜRO poolt vähim arenenud riikide kategooriasse arvatud riikide hulgast välja, tuleks stimuleerida kestliku arengu suunas liikumist jätkama. Selleks tuleks määrusega (EL) nr 978/2012 võrreldes muuta leebemaks majandusliku haavatavuse kriteeriume, mille alusel saab GSP+ kohaldada, et suuremal arvul vähim arenenud riikide kategooriast välja kasvavatel riikidel oleks võimalik soodustusi saada.
- (15) Tariifisoodustused tuleks kavandada selliselt, et need aitaksid veel rohkem edendada soodustatud riikide kestlikku majanduskasvu ja vastaksid kestliku arengu vajadustele. Seega tuleks asjaomaste soodustatud riikide puhul GSP+ raames väärtuselise tollimaksu kohaldamine peatada. Ka koguselise tollimaksu kohaldamine tuleks peatada, välja arvatud juhul, kui seda kohaldatakse koos väärtuselise tollimaksuga.
- (16) Riikidele, kes vastavad GSP+ raames soodustuste saamise kriteeriumidele, tuleks võimaldada täiendavaid tariifisoodustusi, kui komisjon teeb nendelt riikidelt taotluse saamisel kindlaks, et asjaomased tingimused on täidetud.

- (17) Riigid, mis on 31. detsembri 2026. aasta seisuga määruse (EL) nr 978/2012 kohaselt GSP+ raames soodustatud riigid, nagu on loetletud kõnealuse määruse III lisas, ja kes soovivad GSP+ raames soodustusi edasi saada, peaksid kooskõlas käesolevas määruses sätestatud soodustuse saamise kriteeriumidega esitama 31. detsembriks 2028 uue taotluse. Selleks aga, et tagada ettevõtjatele järjepidevus ja õiguskindlus, tuleks neile riikidele määrusega (EL) nr 978/2012 kehtestatud GSP+ raames antud tariifisoodustused jõusse jätta ajavahemikuks, mil nende taotlust hinnatakse. Sellise üleminekuperioodi eesmärk on anda GSP+ raames soodustatud riikidele taotluse ettevalmistamiseks piisavalt aega, et käesoleva määruse alusel läbi vaadatud soodustuse saamise tingimused oleksid täidetud, ning jätta kehtima seni määrusega (EL) nr 978/2012 kehtestatud GSP+ raames antud soodustingimustel turulepääs. Tehnilise ja rahalise abi taotlustele, mille taotlevad riigid esitavad seoses asjaomaste konventsioonide ratifitseerimise ja rakendamisega, võib anda positiivse hinnangu.

- (18) Komisjon ja asjakohasel juhul Euroopa välisteenistus peaksid jälgima asjaomaste konventsioonide ratifitseerimise seisu ja nende tulemuslikku rakendamist, analüüsid asjakohast teavet, eelkõige asjaomaste konventsioonide alusel loodud seireorganite järeldusi ja soovitusi, kui need on kättesaadavad, ning analüüsid seda, kuidas soodustatud riigis rakendatakse kavandatud tulevikku suunatud ja peaesmärkidele keskenduvat tegevuskava ning kohapeal toimunud korrapärase missioonide käigus saadud teavet ning asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonide ja inimõiguste kaitsjate panust. Komisjon peaks iga kolme aasta tagant esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis käsitleb asjaomaste konventsioonide ratifitseerimise seisu ning seda, kuidas soodustatud riigid täidavad asjaomaste konventsioonide kohaseid aruandekohustusi ning milline on nende konventsioonide rakendamise seis tegelikkuses. Aruanne peaks sisaldama soovitusi ja esmatähtsaid tegevusi, kui asjaomaste konventsioonide tulemuslikul rakendamisega on spetsiifilisi probleeme.
- (19) Kogu seiretsükli jooksul tuleks kodanikuühiskonna ja muude asjaomaste sidusrühmadega konsulteerida ning nende edastatavat teavet tuleks asjakohasel juhul igakülgsest arvesse võtta.

- (20) Komisjon nimetas 2020. aasta juulis ametisse kaubandusvaldkonna juhtiva järelevalveametniku, kelle ülesanne on tagada, et kaubandusnorme täidetakse ELis ja et seda teevad ka kaubanduspartnerid. Selle ametikoha tõttu käivitas komisjon 2020. aasta novembris uue kaebuste käsitlemise mehhanismi – ühtse kontaktpunkti –, mis on osa täiendavatest pingutustest tugevdada kaubanduskohustuste täitmist ja täitmise tagamist. Ühtse kontaktpunkti kaudu saab komisjon kaebusi mitmesuguste kaubanduspoliitikaga seotud küsimuste kohta, sealhulgas GSP raames võetud kohustuste rikkumise kohta. Ühtne kontaktpunkt annab asjakohaseid suuniseid kaebuste esitamiseks ja tagab kaebuste konfidentsiaalsuse. See uus kaebuste süsteem tuleks integreerida käesoleva määruse raamistikku.
- (21) Rakendamise jälgimiseks ja kohaldataval juhul tariifisoodustuste kohaldamise peatamiseks on väga vajalikud asjaomaste seireorganite aruanded. Selliste aruannete kõrval peaks aga olema võimalik arvesse võtta ka muud komisjonile kättesaadavat teavet, sealhulgas kahe- või mitmepoolsete tehnilise abi programmide raames ja muudest allikatest saadud teavet, tingimusel et see on tõene ja usaldusväärne. See võib hõlmata teavet, mis saadakse liidu institutsioonidelt, organitelt ja asutustelt, valitsustelt, rahvusvahelistelt organisatsioonidelt, kodanikuühiskonnalt, sotsiaalpartneritelt või ühtse kontaktpunkti kaudu esitatud kaebustest, kui need vastavad asjakohastele nõuetele. Seireprotsessi käigus tuvastatud puudused võivad olla komisjoni tulevase arenguabi programmitöö sihipärasema kavandamise aluseks.

- (22) Võttes arvesse kodanikuühiskonna panuse tähtsust, peaks komisjon küsima kodanikuühiskonna seisukohti, eelkõige GSP+ taotluse läbivaatamisel, GSP+ raames soodustatud riikide siduva kohustuse täitmise jälgimisel ja hindamisel, sealhulgas seiremissioonide läbiviimisel, tõhustatud kaasamise käigus ning käesoleva määruse rakendamist käsitleva aruande koostamisel.
- (23) EBAGA tuleks jätkuvalt tagada, et ÜRO poolt vähim arenenud riikide hulka arvatud riikidest pärit toodetel, välja arvatud relvadel, on liidu turule tollimaksuvaba pääs. Riigi jaoks, keda ÜRO ei arva enam vähim arenenud riikide hulka, tuleks kehtestada üleminekuperiood, et leevendada EBA raames antud tariifisoodustuste kohaldamise lõpetamisest tulenevat kahjulikku mõju. EBA raames antavaid tariifisoodustusi tuleks edasi anda nendele vähim arenenud riikidele, kelle suhtes kohaldatakse muud liidu kokkulepitud turulepääsu sooduskorda.
- (24) Standardse GSP puhul tuleks jätkuvalt eristada mittetundlike toodete tariifisoodustusi ja tundlike toodete tariifisoodustusi, et võtta arvesse samu tooteid tootvate sektorite olukorda liidus.
- (25) Mittetundlike toodete suhtes peaks ühise tollitariifistiku tollimaksude kohaldamine olema jätkuvalt peatatud ja tundlike toodete tollimaksumäära tuleks alandada, et tagada piisav kasutamise määr, võttes seejuures arvesse liidu vastavate tööstusharude olukorda.

- (26) Tollimaksumäära tuleks alandada piisavalt palju, et see motiveeriks ettevõtjaid kasutama GSP raames pakutavaid võimalusi. Seetõttu peaks väärtusliste tollimaksude puhul üldiselt alandama enamsoodustusrežiimi tollimaksumäära kindlal määral ehk 3,5 protsendipunkti võrra, tekstiili ja tekstiiltoodete puhul tuleks aga selliseid tollimaksumäärasid alandada 20 %. Koguseliste tollimaksude määra tuleks vähendada 30 %. Kui kehtestatud on tollimaksu alammäär, ei tohiks seda alammäära kohaldada.
- (27) Tollimaksude kohaldamine tuleks täielikult peatada juhul, kui üksiku impordideklaratsiooni puhul on soodusrežiimist tulenevalt väärtuselise tollimaksu määr kuni 1 % või koguselise tollimaksu määr kuni kaks eurot, kuna selliste maksude kogumise kulud võivad ületada neist saadava tulu.
- (28) Toodete astmestamine peaks põhinema ühise tollitariifistiku jaotiste ja gruppidega seotud kriteeriumidel. Sellist astmestamist tuleks kohaldada kõigi jaotiste ja alajaotiste suhtes, et vähendada juhtumeid, mille puhul astmestatakse heterogeenseid tooteid. Soodustatud riigi suhtes tuleks jaotistel ja alajaotistel, mis koosnevad gruppidest, põhinevat astmestamist kohaldada juhul, kui jaotis vastab astmestamiskriteeriumidele kolme järjestikuse aasta jooksul, et suurendada astmestamise prognoositavust ning erapooletust, kõrvaldades suurte ja erandlike kõikumiste mõju impordistatistikas. Toodete astmestamist ei tuleks kohaldada GSP+ raames soodustatud riikide suhtes ning EBA raames soodustatud riikide suhtes, sest need riigid on väga sarnase majandusprofiiliga, mis muudab nad väikesemahulise ja üheülbalise ekspordi tõttu rohkem haavatavaks.

(29) Käesoleva määrusega kehtestatud tariifisoodustusi tuleks kohaldada soodustatud riikidest pärit toodete suhtes kooskõlas päritolureeglitega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 952/2013⁵, ja kooskõlas nimetatud määrusega antud volituste alusel vastu võetud õigusaktides, eelkõige komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2015/2446⁶ ja komisjoni rakendusmääruses (EL) 2015/2447⁷. Erinevatesse piirkondlikesse rühmadesse kuuluvate riikide vahelist kumulatsiooni ja delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 kohast laiendatud kumulatsiooni tuleks võimaldada tingimusel, et taotlev soodustatud riik esitab piisavad tõendid selle kohta, et kumulatsioon vastab tema arengu-, rahastamis- ja kaubandusvajadustele ning aitab seega muu hulgas kaasa majanduskasvule, vaesuse kaotamisele, ekspordi mitmekesistamisele ja industrialiseerimisele, ning tingimusel, et see ei avalda negatiivset mõju teiste riikide, eelkõige EBA raames soodustatud riikide olukorrale. Hinnates, kas kumulatsiooni võimaldamine on vastavuses taotleva riigi arengu-, rahastamis- ja kaubandusvajadustega, peaks komisjon võtma arvesse soodustatud riigi sõltuvust tarnivast riigist ning kõnealuste toodetega seotud tulevikuväljavaateid.

---

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

⁶ Komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2446, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid täpsustavate üksikasjalike eeskirjadega (ELT L 343, 29.12.2015, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

⁷ Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2015/2447/oj).

- (30) Kui asjaomastes konventsioonides sätestatud põhimõtete, sealhulgas teatavate rahvusvahelise humanitaarõiguse põhimõtete rakendamisel esineb puudusi ja selleks, et aidata saavutada selliste konventsioonide eesmärgi, ning kui see oleks kasulik, peaks komisjon alustama soodustatud riigiga olukorra lahendamiseks tõhustatud kaasamist. Asjaomastes konventsioonides sätestatud põhimõtete tõsise ja süstemaatilise rikkumise korral ning kui soodustatud riigiga peetav dialoog, kui see on kohaldatav, ei too kaasa olukorra paranemist, peaks komisjonil olema õigus soodustatud riigis tariifisoodustuste kohaldamine peatada. GSP+ raames antavate tariifisoodustuste kohaldamine tuleks ajutiselt peatada juhul, kui soodustatud riik ei täida oma siduvat kohustust jätta asjaomaste konventsioonide ratifitseerimine jõusse, rakendada asjaomaseid konventsioone tulemuslikult ja täita asjaomaste konventsioonidega kehtestatud aruandluskohustusi, ning juhul, kui soodustatud riik ei tee liiduga koostööd käesolevas määruses sätestatud seiremenetluse raames. Ajutine peatamine peaks jätkuma seni, kuni seda õigustavad põhjused langevad ära. Olukordades, kus rikkumised on erakordselt rasked, peaks komisjonil olema õigus reageerida kiiresti ja kehtestada meetmeid lühema ajavahemiku jooksul. Lähtudes liidu nulltolerantsist lapstööjõu kasutamise suhtes, peaks ajutise peatamise põhjuste hulka kuuluma ka sellise kauba eksport, mille valmistamisel on kasutatud rahvusvaheliselt keelatud lapstööjõudu, sunniviisilist tööd, sealhulgas orjapidamist ja vangide tööd asjakohastes konventsioonides sätestatud tähenduses. Lapstööjõu kasutamise kaotamine on aga pikaajaline protsess, eriti riikides, kus puuduvad inimväärased töötingimused, tasuta kooliharidus ja sotsiaalne turvavõrk. Sellega seoses peaks komisjonil olema õigus arvesse võtta seda, kas soodustatud riik on vastu võtnud tegevuskava lapstööjõu kasutamise vähendamiseks ja kas sellise tegevuskava rakendamise seire näitab, et tehtud on konkreetseid edusamme ja asjaomaste konventsioonide igakülgselt järgimiseks on võetud meetmeid. Käesolevas määruses sätestatud sooduskorra kohaldamise ajutist peatamist tuleks kaaluda viimase abinõuna.

- (31) ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 kestliku arengu eesmärgi nr 10 alaeesmärgis nr 7 kutsutakse üles hõlbustama korrakohast, turvalist ja vastutustundlikku rännet ja inimeste liikuvust, sealhulgas kavandatud ja hästi hallatud rändepoliitika rakendamise kaudu. Need poliitikameetmed võivad anda positiivse panuse kaasavasse majanduskasvu ja kestlikku arengusse. Seetõttu on tähtis, et nii päritolu- kui ka sihtriigid tegeleksid ühiste probleemküsimustega, nagu koostöö tõhustamine oma kodanike tagasivõtmisel ja nende kestlik taasintegreerimine päritoluriiki, järgides täielikult rahvusvahelisi inimõiguste standardeid.
- (32) Liidu tagasisaatmis- ja tagasivõtupoliitikas järgitakse täielikult tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet ning seda viiakse ellu kooskõlas põhiliste rahvusvaheliste inimõiguste põhimõtetega. Vabatahtlik tagasipöördumine on jätkuvalt kaalukas osa liidu ühisest tagasisaatmissüsteemist, mis võimaldab ebaseaduslike rändajate humaanset, tulemuslikku ja püsivat tagasisaatmist. Liidu rändepoliitika toetab ka kestliku taasintegreerimise ja suutlikkuse suurendamise parandamist partnerriikides, mis omakorda võib märkimisväärselt tugevdada nende riikide kohalikku arengut.

- (33) Tagasisaatmine, tagasivõtmine ja taasintegreerimine on liidu ja tema partnerite ühised katsumused. Eelkõige on igal riigil rahvusvahelise tavaõiguse kohaselt kohustus võtta tagasi oma kodanikke, kes viibivad ebaseaduslikult teise riigi territooriumil. Mitmepoolsetes rahvusvahelistes konventsioonides, näiteks 7. detsembril 1944 Chicagos allkirjastatud rahvusvahelises tsiviillennunduse konventsioonis, viidatakse ka riikide kohustusele lubada oma territooriumile oma kodanikke, kes on teise riigi territooriumilt välja saadetud. Seda käsitust ja asjakohaseid meetmeid tuleks rakendada kooskõlas põhiliste rahvusvaheliste inimõiguste põhimõtetega.
- (34) Sooduskorra kohaldamise ajutist peatamist soodustatud riigis esinevate tõsiste ja süstemaatiliste puuduste tõttu, mis on seotud tema enda kodanike tagasivõtmise kohustusega, tuleks kaaluda üksnes seoses selliste soodustatud riikidega, kelle puhul on komisjon kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 810/2009⁸ (edaspidi „viisaeeskiri“) artikliga 25a seisukohal, et nad ei tee tagasivõtmisel piisavalt koostööd, kelle puhul on tehtud kooskõlas viisaeeskirja artikli 25a lõike 5 punktiga a ettepanek viisapoliitika valdkonna meetmete kohta ning kelle puhul komisjon leiab pärast spetsiaalse tõhustatud kaasamise perioodi, et tagasivõtmisel on koostöö endiselt ebapiisav.

---

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>).

- (35) Võttes arvesse EBA raames soodustatud riikide eriolukorda, sealhulgas nende sotsiaal-majanduslikku olukorda, arengutaset ja suutlikkuse piiranguid, tuleks neile ette näha täiendav 24-kuuline üleminekuperiood, enne kui nende riikide puhul sooduskorra kohaldamine ajutiselt peatatakse tõsiste ja süstemaatiliste puuduste tõttu seoses oma kodanike tagasivõtmise kohustusega. Lisaks peaks EBA raames antava sooduskorra kohaldamise peatamine olema võimalik üksnes juhul, kui pärast viisaeeskirja artikli 25a lõike 5 punkti a kohaste meetmete võtmist jätkub ebapiisav koostöö tagasivõtmisel.
- (36) Selleks et hinnata, kas soodustatud riigi kodanike tagasivõtmise kohustuse täitmisel esineb tõsiseid ja süstemaatilisi puudusi, peaks komisjon tuginema viisaeeskirja artikli 25a lõikes 2 sätestatud asjakohastele ja objektiivsetele elementidele, sealhulgas liikmesriikide ning liidu institutsioonide, organite ja asutuste esitatud usaldusväärsetele andmetele. Kui komisjon kaalub sooduskorra kohaldamise ajutist peatamist tõsiste ja süstemaatiliste puuduste tõttu, mis on seotud soodustatud riigi kodanike tagasivõtmise kohustusega, peaks ta võtma arvesse kõiki meetmeid, mis on võetud selle soodustatud riigi tagasivõtualase koostöö parandamiseks.

- (37) Määruse (EL) nr 978/2012 ja sellele eelnenud õigusaktide kohaselt on teatavate asjaomaste konventsioonide põhimõtete tõsise ja süstemaatilise rikkumise tõttu sooduskorra kohaldamine peatatud Valgevenest (täielik peatamine) ja Kambodžast (osaline peatamine) pärit toodete impordi suhtes. Kuna sooduskorra kohaldamise peatamist õigustavad põhjused eksisteerivad endiselt, tuleks sooduskorra kohaldamise ajutine peatamine Valgevene ja Kambodža suhtes käesoleva määrusega jõusse jätta.

(38) Kui teatava toote import mõne käesoleva määrusega hõlmatud sooduskorra alusel põhjustab või ähvardab põhjustada asjaomastele liidu tootjatele tõsiseid raskusi, peaks olema võimalik kõnealuse toote suhtes kõik tavapärased ühise tollitariifistiku maksumäärad või osa neist uuesti kehtestada. Asjaomaste liidu tootjate tõsiste raskuste olemasolu hindamisel võib olla oluline ka kõnealuse impordi mõju sektorile tervikuna, sealhulgas tootmisahela eelmise või järgmise etapi toodete tootmisele. See võib olla eriti asjakohane põllumajandussektoris või juhul, kui see puudutab suurt hulka väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid. Käesoleva määruse kohased kaitsemeetmed ei erine ühise tollitariifistiku tavapärastest tollimaksumääradest. Käesoleva määruse kohaselt kehtestataksegi kaubandussuhetes konkreetse riigiga ühine tollitariifistik ajutiselt uuesti, kaotades liidu poolt ühepoolselt antud erisoodustused. Käesoleva määruse kohased kaitsemeetmed ei kujuta endast kaubanduse kaitsevahendit ega kaitsemeetmeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2015/478⁹ ja (EL) 2015/755¹⁰ tähenduses, samuti ei ole tegemist kaitsemeetmega WTO kaitsemeetmete lepingu tähenduses, milles on sätestatud GATT 1994 XIX artikli kohaste kaitsemeetmete kohaldamist käsitlevad normid. On asjakohane, et kaitsemeetmetega seotud uurimise saaks algatada liikmesriigi, liidu tootjate nimel tegutseva juriidilise isiku või iseseisva õigusvõimeta ühenduse taotlusel või komisjon omal algatusel.

---

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2015. aasta määrus (EL) 2015/478 impordi ühiste eeskirjade kohta (ELT L 83, 27.3.2015, lk 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/478/oj>).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/755 teatavatest kolmandatest riikidest pärit impordi ühiste eeskirjade kohta (ELT L 123, 19.5.2015, lk 33), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/755/oj>).

- (39) Pidades silmas liidu riisitootjate eriprobleeme, on asjakohane luua prognoositav mehhanism, mille alusel hakatakse tariifikvootide mehhanismi automaatselt kohaldama. Automaatne mehhanism peaks kaitsma liidu riisisektori elujõulisust, tagades samal ajal vähim arenenud riikidele käesoleva määruse alusel märkimisväärse kasu. Riisisektori sihtotstarbeline mehhanism täiendab muid käesolevas määruses sätestatud kaitsevahendeid, mis on kõnealusele sektorile sama moodi kättesaadavad. Mehhanism peaks leevendama erakorralist turusurvet sellega, et niipea kui kindlate riisitoodete impordimaht ületab kehtestatud piirmäära rohkem kui 45 %, kehtestatakse enamsoodustusrežiimi tollimaksud viivitamata uuesti ja sooduskorra alusel toimuvale impordile seatakse järgneva aasta tariifikvoodi abil piirang. Piirmäärad määratakse riikide kaupa kindlaks nii, et aluseks võetakse arvutusaastale eelnenud kümne kalendriaasta jooksul soodustatud riigist liitu toimunud impordi aastase mahu aritmeetiline keskmine. Õiguskindluse ja prognoositavuse huvides tuleks käesoleva määruse kohaldamise esimesel aastal kohaldatavate mahtude arvutamisel võtta aluseks ajavahemik 1. jaanuarist 2015 kuni 31. detsembrini 2024. 2027. aastal on sellest tulenevad piirmäärad Kambodža puhul 216 047 tonni ja Myanmari puhul 171 862 tonni. Kõnealusel ajavahemikul ei ületanud asjaomaste riisitoodete import teistest soodustatud riikidest käesolevas määruses sätestatud liidu koguimpordile kehtestatud 6 % piirmäära. Pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva tuleks igal aastal vaadata läbi järgmise aasta piirmäärad.

- (40) Selleks et saavutada tasakaal ühelt poolt paremal tasemel sihiasetuse, sidususe ja läbipaistvuse tagamise vajaduse ning teiselt poolt ühepoolsete kaubandussuodustuste kava kaudu kestliku arengu ja hea valitsemistava tõhusama edendamise vajaduse täitmise vahel, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesoleva määruse lisasid, otsustada tariifisoodustuste kohaldamise ajutise peatamise üle, tunnistada ajutine peatamine kehtetuks, lükata edasi ajutise peatamise kohaldamise alguskuupäev või selle kohaldamisala muuta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (41) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹².

---

¹¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (42) Nõuandemenetlust tuleks kasutada selliste rakendusaktide vastuvõtmiseks, mis käsitlevad soodustatud riigi suhtes teatavate GSP jaotiste puhul kehtivate tariifisoodustuste kohaldamise lõpetamist või peatamist ja ajutise peatamise menetluse algatamist, võttes arvesse kõnealuste õigusaktide olemust ja mõju. Võttes arvesse EBA raames soodustatud riikide arengutaset, tuleks kontrollimenetlust kasutada selliste rakendusaktide vastuvõtmiseks, millega algatatakse selliste riikide suhtes ajutise peatamise menetlus oma kodanike tagasivõtmise kohustuse täitmisel esinevate tõsiste ja süstemaatiliste puuduste tõttu.
- (43) Kontrollimenetlust tuleks kasutada selliste rakendusaktide vastuvõtmiseks, mis käsitlevad kaitsemeetmetega seonduvaid uurimisi ja tariifisoodustuste kohaldamise peatamist olukorras, kus import võib põhjustada liidu turul häireid, sealhulgas tõsiseid häireid.
- (44) Et tagada GSP usaldusväärsus ja selle nõuetekohane toimimine, peaks komisjon igakülselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud tolliprotseduuride ja tollikohustuste mittetäitmisest tuleneva ajutise peatamisega, ning kui tungiv kiireloomulisus seda nõuab, võtma vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.
- (45) Et tagada ettevõtjatele stabiilne raamistik peaks komisjon igakülselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud tolliprotseduuride ja tollikohustuste mittetäitmisest tuleneva ajutise peatamise kohaldamise lõpetamise või pikendamisega, ning kui tungiv kiireloomulisus seda nõuab, võtma enne kuni kuue kuu pikkuse ajavahemiku möödumist vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

- (46) Komisjon peaks igakülselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud kaitsemeetmetega seonduvate uurimistega, ning kui seda nõuab tungiv kiireloomulisus, mis on seotud liidu tootjate majandusliku või finantsolukorra halvenemisega, mida oleks raske heastada, vastu võtma viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.
- (47) Komisjon peaks asjaomaste institutsiooniliste komisjonide kaudu andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule korrapäraselt aru GSP mõju kohta.

(48) Käesoleva määruse rakendamisel peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aegsasti teavet oluliste menetlusetappide kohta, nagu ühinemine GSP+-ga, mõju vähim arenenud riikidele, kes EBAs välja kasvavad, ajutise peatamise menetluse algatamine, kaitsemeetmetega seotud uurimine või käesolevas määruses sätestatud kombineeritud nomenklatuuri koodide muutmine, tuues esile, milliste toodete puhul võidakse kaitsemeedet kohaldada. Samuti peaks komisjon teavitama Euroopa Parlamenti ja nõukogu tõhustatud kaasamise raames tehtud toimingutest, sealhulgas GSP+ raames soodustatud riikidesse tehtud seiremissioonide tulemustest, ning asjaomase soodustatud riigiga sellise spetsiaalse tõhustatud kaasamise alustamisest ja tulemustest, mis viidi läbi selleks, et parandada koostööd, mida kõnealune soodustatud riik teeb seoses rahvusvahelise kohustusega võtta oma kodanikke tagasi. Selleks et tagada kooskõla asjaomaste poliitikaeesmärkide vahel, peaks komisjon Euroopa Parlamenti ja nõukogu teavitama, kui ta otsustab soodustatud riigile antud sooduskorra kohaldamise ajutiselt peatada tõsiste ja süstemaatiliste puuduste tõttu, mis on seotud rahvusvahelise kohustusega võtta oma kodanikke tagasi. Eelkõige peaks komisjon esitama asjaomase soodustatud riigi kohta asjakohase teabe, mis sisaldub viisaeeskirja artikli 25a kohaldamise raames koostatud aruannetes ja hinnangutes. Et tagasivõtuga seotud tingimuste kehtestamist põhjendada, peaks komisjon esitama asjakohased andmed asjaomasest soodustatud riigis täheldatavate tagasivõtuundumuste kohta. Vajaduse korral tuleks kohaldada konfidentsiaalse teabe edastamise korda.

- (49) Komisjon peaks 1. jaanuariks 2033 esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamise kohta vahearuande ning hindama GSP läbivaatamise vajadust. Aruanne on vajalik, et analüüsida GSP mõju soodustatud riikide arengu-, kaubandus- ja finantsvajadustele, kahepoolsele kaubandusele ning liidu tollimaksutulule, pöörates seejuures eritähelepanu ÜRO kestliku arengu kavale 2030. Erilist tähelepanu tuleks pöörata EBAs välja kasvanud vähim arenenud riikidele ja kõigile asjakohastele suundumustele, mis on seotud soodustuse andmise tingimustega, eelkõige seoses põhiõigustega tööl ja asjakohaste konventsioonide nimekirjaga. Arvesse võiks võtta ka asjakohaseid arengusuundi, eelkõige WTOs, seoses selliste toodete ja teenustega kauplemise hõlbustamise ja edendamiseks, mis aitavad saavutada keskkonna- ja kliimaeesmärke.
- (50) Määrus (EL) nr 978/2012 tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

1. Kooskõlas käesoleva määrusega kohaldatakse üldist tariifisoodustuste kava (GSP), mille alusel võimaldab liit oma turule soodustingimustel pääsu.
2. Käesolevas määruses kehtestatakse GSP raames järgmised sooduskorrad:
  - a) standardkord (edaspidi „standardne GSP“);
  - b) kestlikku arengut ja head valitsemistava stimuleeriv erikord (GSP+);
  - c) vähim arenenud riikide suhtes kohaldatav erikord („kõik peale relvade“) (EBA).

Artikkel 2

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „riigid“ – riigid ja territooriumid, kellel on olemas tolliasutus;
- 2) „vähim arenenud riigid“ – riigid, mille ÜRO on arvanud vähim arenenud riikide hulka;

- 3) „soodustatud riigid“ – riigid, kelle suhtes kohaldatakse GSP raames mõnda sooduskorda;
- 4) „standardse GSP raames soodustatud riigid“ – standardse GSP raames soodustatud riigid, mis on kantud I lissasse ja I lisa C veerus sellisena tähistatud;
- 5) „GSP+ raames soodustatud riigid“ – GSP+ raames soodustatud riigid, mis on kantud I lissasse ja I lisa C veerus sellisena tähistatud;
- 6) „EBA raames soodustatud riigid“ – EBA raames soodustatud riigid, mis on kantud I lissasse ja I lisa C veerus sellisena tähistatud;
- 7) „ühise tollitariifistiku maksumäärad“ – nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87¹³ I lisa teises osas sätestatud tollimaksumäärad, välja arvatud tariifikvootide raames ette nähtud maksumäärad;
- 8) „GSP jaotis“ – jaotis, mis on loetletud III ja VII lisas ja mille aluseks on ühise tollitariifistiku jaotised ja grupid;
- 9) „turulepääsu sooduskord“ – soodustingimustel liidu turule pääs mõne ajutiselt kohaldatava või kehtiva kaubanduslepingu alusel või liidu antavate ühepoolsete soodustuste alusel;

---

¹³ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj>).

- 10) „tegevuskava“ – selliste meetmete loetelu, mille GSP+ raames soodustusi taotlev riik on ette näinud asjaomaste konventsioonide tulemuslikuks rakendamiseks;
- 11) „tõhustatud kaasamine“ – pidev protsess, mille eesmärk on aidata soodustatud riikidel teha käesolevas määruses sätestatud tingimuste täitmisel edusamme ja neid riike selleks stimuleerida, ning kõrvaldada puudused asjaomaste konventsioonide põhimõtete järgimisel;
- 12) „tulemuslik rakendamine“ – asjaomaste konventsioonide raames võetud kohustuste täielik rakendamine, mis tagab kõigi asjaomastes konventsioonides sätestatud põhimõtete järgimise, eesmärkide täitmise ja õiguste austamise kogu soodustatud riigi territooriumil, sealhulgas kõigil asjaomase territooriumi aladel, mille soodustatud riik on määranud erimajandustsooniks või eksportkauba tootmise eritsooniks;
- 13) „kaebus“ – ühtse kontaktpunkti kaudu komisjonile esitatud kaebus.

Artikkel 3

1. I lisa A ja B veerus on esitatud selliste riikide nimekiri, kellel on õigus saada GSP raames mõne artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskorra alusel soodustusi (edaspidi „riigid, kellel on õigus soodustusi saada“).

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte I lisas esitatud nimekirja muutmiseks, et võtta arvesse riikide rahvusvahelise staatuse või klassifikatsiooni, majandusliku arengu või nende kaubandus-, rahastamis- ja arenguvajaduste muutusi.
3. Komisjon teavitab asjaomast riiki, kellel on õigus soodustusi saada, kõigist asjakohastest muudatustest temale GSP raames omistatavas staatuses.

II peatükk

Standardne GSP

Artikkel 4

1. Riigile, kellel on õigus soodustusi saada, antakse standardse GSP alusel tariifisoodustusi, välja arvatud juhul, kui:
  - a) riik on Maailmapanga liigituse kohaselt suure või keskmisest suurema sissetulekuga riik kolmel järjestikusel aastal vahetult enne soodustatud riikide nimekirja ajakohastamist või
  - b) riigi suhtes kohaldatakse liiduga kokkulepitud turulepääsu sooduskorda, mis näeb sisuliselt kogu kaubavahetuse ulatuses ette samad tariifisoodustused nagu GSP või veel suuremad soodustused.
2. Lõike 1 punkte a ja b ei kohaldata vähim arenenud riikide puhul.

Artikkel 5

1. Artiklis 4 sätestatud kriteeriumidele vastavad standardse GSP raames soodustatud riigid on kantud I lissasse ja I lisa C veerus sellisena tähistatud.
2. Pärast ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev] vaatab komisjon iga järgneva aasta 1. jaanuariks I lisa läbi. Et standardse GSP raames soodustatud riigile ja ettevõtjatele jääks riigile GSP raames omistatud staatuse muutumisega kohanemiseks piisavalt aega,
  - a) kohaldatakse kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3 ja artikli 4 lõike 1 punkti a alusel tehtud otsust, mille kohaselt riiki standardse GSP raames soodustatud riigina enam ei tähistata, alates selle kalendriaasta 1. jaanuarist, mis järgneb kuupäevale, mil möödub kaks aastat kuupäevast, mil asjaomased kriteeriumid ei ole enam täidetud;
  - b) kohaldatakse kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3 ja artikli 4 lõike 1 punkti b alusel tehtud otsust, mille kohaselt riiki standardse GSP raames soodustatud riigina enam ei tähistata, alates selle kalendriaasta 1. jaanuarist, mis järgneb kuupäevale, mil turulepääsu sooduskorra kohaldamise alguskuupäevast möödub kolm aastat.
3. Käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaldamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte I lisa C veeru muutmiseks artiklis 4 sätestatud kriteeriumide alusel.

4. Komisjon teavitab asjaomast standardse GSP raames soodustatud riiki kõigist temale GSP raames omistatava staatuse muudatustest.

Artikkel 6

1. Standardse GSPga hõlmatud tooted on loetletud III lisas.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte, et viia III lissasse sisse muudatused, mille on tinginud kombineeritud nomenklatuuri muutmine.

Artikkel 7

1. Ühise tollitariifistiku tollimaksumäärade kohaldamine III lisas loetletud mittetundlike toodete suhtes peatatakse täielikult, välja arvatud põllumajanduslike komponentide puhul.
2. III lisas loetletud tundlike toodete puhul alandatakse ühise tollitariifistiku väärtuselise tollimaksu määra 3,5 protsendipunkti võrra. III lisa GSP jaotiste S-11a ja S-11b alla kuuluvate toodete korral alandatakse määra 20 %.

3. Kui ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev] kehtivate ühise tollitariifistiku väärtuselise tollimaksu puhul määruse (EL) nr 978/2012 artikli 7 kohaselt kohaldatavate soodusmääradega alandatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud toodete tollimaksumäära rohkem kui 3,5 protsendipunkti võrra, kohaldatakse jätkuvalt kõnealuseid tollimaksu soodusmäärasid.
4. III lisa loetletud tundlike toodete puhul alandatakse ühise tollitariifistiku koguselise tollimaksu määra 30 %, välja arvatud tollimaksu alam- ja ülemmäära puhul.
5. Kui III lisa loetletud tundlike toodete suhtes kohaldatav ühise tollitariifistiku maks koosneb väärtuselisest ja koguselisest tollimaksust, siis koguselist tollimaksu ei vähendata.
6. Kui tollimaksude puhul, mille määra lõigete 2 ja 4 kohaselt alandatakse, on ette nähtud ülemmäär, siis seda ülemmäära ei vähendata. Kui selliste tollimaksude puhul on ette nähtud alammäär, siis seda alammäära ei kohaldata.

Artikkel 8

1. Artiklis 7 osutatud tariifisoodustuste kohaldamine peatatakse standardse GSP raames soodustatud riigist pärit GSP jaotisesse kuuluvate toodete puhul, kui sellest standardse GSP raames soodustatud riigist liitu imporditavate asjaomaste toodete keskmine impordiväärtus kolmel järjestikusel aastal ületab IV lisas loetletud piirmäärasid. Piirmäärad arvutatakse protsendina kõigist soodustatud riikidest liitu imporditavate samade toodete impordi koguväärtusest.
2. Enne GSP raames antavate tariifisoodustuste kohaldamist võtab komisjon kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu rakendusakti, millega koostatakse nende GSP jaotiste loetelu, mille puhul artiklis 7 osutatud tariifisoodustustuste kohaldamine standardse GSP raames soodustatud riigi suhtes peatatakse. Nimetatud rakendusakti kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2027.
3. Komisjon vaatab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud loetelu läbi iga kolme aasta tagant ning võtab kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu rakendusaktid, millega artiklis 7 osutatud tariifisoodustuste kohaldamine peatatakse või hakatakse neid uuesti kohaldama. Nimetatud rakendusakte kohaldatakse alates selle kalendriaasta 1. jaanuarist, mis järgneb nende jõustumise kuupäevale.

4. Käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 osutatud loetelu koostatakse läbivaatamise aasta 1. septembri seisuga kättesaadavate ja sellele kuupäevale eelneva kahe aasta andmete põhjal. Arvesse võetakse importi riikidest, mis on sel ajal GSP raames soodustatud riigid. Arvesse ei võeta nendest GSP raames soodustatud riikidest pärit impordi väärtust, kelle suhtes pärast peatamise kohaldamise alguskuupäeva artikli 4 lõike 1 punkti b kohaseid tariifisoodustusi enam ei kohaldata.
5. Komisjon teavitab asjaomast riiki kooskõlas lõigetega 2 ja 3 vastu võetud rakendusaktidest.
6. Kui artiklis 4 sätestatud kriteeriumide alusel muudetakse I lisa, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte IV lisa muutmiseks, kohandamaks selles lisas loetletud tingimusi nii, et proportsionaalselt säiliks nende GSP jaotiste osakaal, mille suhtes tariifisoodustuste kohaldamine käesoleva artikli lõike 1 kohaselt on peatatud.

III peatükk

GSP+

Artikkel 9

1. Soodustatud riik võib GSP+ raames antavaid tariifisoodustusi saada, kui täidetud on järgmised tingimused:
  - a) riiki käsitatakse V lisas sätestatud määratluse kohaselt haavatavana mitmekesisuse puudumise tõttu;
  - b) riik on ratifitseerinud kõik asjaomased konventsioonid ja kättesaadavale teabele, eelkõige asjaomaste konventsioonide alusel tegutsevate seireorganite viimati esitatud järeldustele tuginedes ei ole komisjon nende asjaomaste konventsioonide tulemuslikus rakendamises tõsiseid puudusi tuvastanud;
  - c) riik ei ole esitanud ühegi asjaomase konventsiooni kohta reservatsiooni, mis on kõnealuse asjaomase konventsiooniga keelatud või mida peetakse käesoleva artikli kohaldamisel asjaomase konventsiooni sisu ja eesmärgiga vastuolus olevaks;
  - d) riik võtab siduva kohustuse hoida asjaomaste konventsioonide ratifitseerimine jõus ning seada eesmärgiks ja tagada nende tulemuslik rakendamine, mida toetab tegevuskava;

- e) riik nõustub reservatsioonita iga asjaomase konventsiooniga kehtestatud aruandluskohustusega ning võtab siduva kohustuse nõustuda, et kooskõlas asjaomaste konventsioonidega jälgitakse korrapäraselt nende konventsioonide rakendamist ja rakendamisel tehtud edusamme;
- f) riik võtab siduva kohustuse osaleda artiklis 13 osutatud liidu aruandlus- ja seiremenetluses ja teha selle raames koostööd.

2. Lõike 1 punkti c kohaldamisel ei peeta reservatsioone asjaomase konventsiooni sisu ja eesmärgiga vastuolus olevaks, kui:

- a) see asjaolu on kindlaks tehtud asjaomases konventsioonis sel eesmärgil sõnaselgelt ette nähtud menetluse raames, ja
- b) kui sellist menetlust ei ole, siis asjaomase konventsiooni osaliseks olev liit või asjaomase konventsiooni osalisteks olevate liikmesriikide kvalifitseeritud enamus on kooskõlas aluslepingutes sätestatud pädevusega esitanud reservatsiooni suhtes vastuväite põhjendusel, et see on vastuolus asjaomase konventsiooni sisu ja eesmärgiga ning olnud vastu asjaomase konventsiooni jõustumisele nende ja reservatsiooni esitanud riigi vahel kooskõlas 1969. aasta rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsiooniga.

3. Lõike 1 punktis d osutatud tegevuskava põhineb kättesaadaval tabelil, eelkõige asjaomase konventsiooni seireorganite viimati esitatud järeldustel. Tegevuskavas esitatakse ka asjakohased ja esialgsed tähtajad ning määratakse asjakohasel juhul kindlaks soodustatud riigi vastutavad asutused. Tegevuskava peab olema tulevikku suunatud ja keskenduma peaesmärkidele. Tegevuskava avaldatakse siis, kui riigist saab GSP+ raames soodustatud riik.

Artikkel 10

1. GSP+ raames antakse soodustusi, kui on täidetud järgmised tingimused:
  - a) GSP raames soodustatud riik on esitanud sellekohase taotluse;
  - b) komisjon on taotluse läbivaatamise tulemusena seisukohal, et taotlev riik vastab artiklis 9 sätestatud tingimustele.
2. Taotlev riik esitab oma taotluse komisjonile kirjalikult. Taotluses tuleb esitada täielik teave asjaomaste konventsioonide ratifitseerimise kohta ning sellega tuleb võtta artikli 9 lõike 1 punktides d, e ja f osutatud siduvad kohustused, sealhulgas tegevuskava.
3. Pärast taotluse saamist teavitab komisjon sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

4. Pärast taotluse läbivaatamist on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte I lisa muutmiseks, et omistada taotlevale riigile GSP+ raames soodustatud riigi staatus ja riik I lisa C veerus sellisena tähistada.
5. Kui GSP+ raames soodustatud riik ei vasta enam artikli 9 lõike 1 punktis a või c sätestatud tingimustele või taganeb mõnest artikli 9 lõike 1 punktides d, e ja f osutatud siduvast kohustusest, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakt I lisa muutmiseks, et riik ei oleks enam tähistatud GSP+ raames soodustatud riigina.
6. Komisjon teavitab taotlevat riiki lõigete 4 ja 5 kohaselt tehtud otsusest pärast seda, kui nendes lõigetes osutatud delegeeritud õigusakt on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*. Kui taotlevale riigile omistatakse GSP+ raames soodustatud riigi staatus, teatab komisjon talle kuupäeva, mil kõnealust delegeeritud õigusakti hakatakse kohaldama.
7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades GSP+ raames soodustatud riigi staatuse omistamise menetlust käsitlevad normid, eelkõige tähtaegade ning taotluste esitamise ja menetlemise kohta.

Artikkel 11

1. GSP+-ga hõlmatud tooted on loetletud III ja VII lisas.
2. Ilma et see piiraks artikli 6 lõike 2 kohaldamist, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte III ja VII lisa muutmiseks, et võtta arvesse kombineeritud nomenklatuuri muudatusi, mis mõjutavad nendes lisades loetletud tooteid.

Artikkel 12

1. Ühise tollitariifistiku väärtuselise tollimaksu kohaldamine peatatakse kõigi III ja VII lisas loetletud toodete suhtes, mis on pärit GSP+ raames soodustatud riigist.
2. Ühise tollitariifistiku koguselise tollimaksu kohaldamine lõikes 1 osutatud toodete suhtes peatatakse täielikult, välja arvatud toodete puhul, mille suhtes kohaldatavate ühise tollitariifistiku tollimaksude hulka kuulub ka väärtuselisi tollimakse. Kombineeritud nomenklatuuri koodiga 1704 10 90 hõlmatud toodete puhul on koguselise tollimaksu ülemmääraks 16 % tolliväärtusest.

Artikkel 13

1. Alates GSP+ raames tariifisoodustuste andmise kuupäevast arutab komisjon korrapäraselt kolmeaastaste seiretsüklite raames iga GSP+ raames soodustatud riigiga asjaomaste konventsioonide ratifitseerimise ja nende tulemusliku rakendamise seisu, hoiab tähelepanu all ning jälgib seda, samuti arutab seda, kuidas teeb GSP+ raames soodustatud riik koostööd asjaomaste seireorganitega ja milliseid edusamme on iga GSP+ raames soodustatud riik oma tegevuskava rakendamisel teinud. Seejuures analüüsib komisjon kogu asjakohast teavet, eelkõige asjaomaste seireorganite järeldusi ja soovitusi.
2. GSP+ raames soodustatud riik teeb komisjoniga koostööd ning esitab kogu teabe, mida on vaja, et hinnata artikli 9 lõike 1 punktides d, e ja f osutatud siduvate kohustuste täitmist ning riigi olukorda seoses artikli 9 lõike 1 punktidega b ja c.
3. Komisjon teeb seiretsükli jooksul igasse GSP+ raames soodustatud riiki vähemalt ühe seiremissiooni, kohaldataval juhul koos Euroopa välisteenistusega, et hinnata iga GSP+ raames soodustatud riigi edusamme asjaomaste konventsioonide tulemuslikul rakendamisel, võttes arvesse kooskõlas asjaomase tegevuskavaga võetud meetmeid.

Artikkel 14

1. Komisjon esitab 1. jaanuariks 2030 ning seejärel iga kolme aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande asjaomaste konventsioonide ratifitseerimise seisu, GSP+ raames soodustatud riikide poolt asjaomaste konventsioonide kohaste aruandekohustuste täitmise ning nende konventsioonide tulemusliku rakendamise seisu kohta.
2. Lõikes 1 osutatud aruanne hõlmab järgmist:
  - a) asjaomaste seireorganite järeldused või soovitused iga GSP+ raames soodustatud riigi kohta ning
  - b) komisjoni ja asjakohasel juhul Euroopa välisteenistuse järeldused selle kohta, kas iga GSP+ raames soodustatud riik on täitnud siduvaid kohustusi, mis puudutavad aruandekohustuste täitmist, seireorganitega koostöö tegemist kooskõlas asjaomase konventsiooniga ning asjaomaste konventsioonide tulemusliku rakendamise tagamist, võttes arvesse tema tegevuskava rakendamist.

Aruanne võib sisaldada erinevatest allikatest pärinevat teavet, mida komisjon asjakohaseks peab.

Konkreetsete probleemide korral esitatakse aruandes soovitud küsimuste ja meetmete kohta, mis tuleks järgmises seiretsükli esikohale seada, et parandada asjaomaste konventsioonide tulemuslikku rakendamist, millele osutatakse asjaomastes siduvates kohustustes.

3. Asjaomaste konventsioonide tulemusliku rakendamise kohta järelduste tegemisel analüüsib komisjon ja asjakohasel juhul Euroopa välisteenistus asjaomaste seireorganite järeldusi ja soovitusi ning teavet, mille on esitanud Euroopa Parlament, nõukogu või kolmandad isikud, sealhulgas valitsused ja rahvusvahelised organisatsioonid, kodanikuühiskonna esindajad ja sotsiaalpartnerid, ilma et see välistaks muude teabeallikate kasutamise.

Artikkel 15

1. GSP+ kohaldamine peatatakse ajutiselt kõigi või teatavate GSP+ raames soodustatud riigist pärit toodete suhtes, kui GSP+ raames soodustatud riik ei täida artikli 9 lõike 1 punktides d, e ja f osutatud siduvaid kohustusi või kui GSP+ raames soodustatud riik on esitanud reservatsiooni, mis on asjaomase konventsiooniga keelatud või mis on vastuolus asjaomase konventsiooni sisu ja eesmärgiga, nagu on sätestatud artikli 9 lõike 1 punktis c.
2. Artikli 9 lõike 1 punktides d, e ja f osutatud siduvate kohustuste täitmist ning artikli 9 lõike 1 punktis c osutatud asjaolu peab tõendama GSP+ raames soodustatud riik.

3. Kui artiklis 14 osutatud aruande järelduste või kättesaadavate tõendite, sealhulgas koos kaebusega esitatud tõendite alusel ja artiklis 20 osutatud tõhustatud kaasamist arvestades tekib komisjonil põhjendatud kahtlus, et teatav GSP+ raames soodustatud riik ei täida siduvaid kohustusi, mida toetab artikli 9 lõike 1 punktis d osutatud tegevuskava või millele osutatakse artikli 9 lõike 1 punktis e või f, või see riik on esitanud reservatsiooni, mis on asjaomase konventsiooniga keelatud või mis on vastuolus asjaomase konventsiooni sisu ja eesmärgiga, nagu on sätestatud artikli 9 lõike 1 punktis c, võtab komisjon kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu rakendusakti, millega algatatakse GSP+ raames antavate tariifisoodustuste kohaldamise ajutise peatamise menetlus. Komisjon teatab sellest Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
4. Komisjon avaldab teate *Euroopa Liidu Teatajas* ja teavitab asjaomast GSP+ raames soodustatud riiki lõikes 3 osutatud rakendusakti vastuvõtmisest. Teates:
- a) esitatakse põhjused, mille tõttu lõikes 3 osutatud põhjendatud kahtlus tekkis ja mille tõttu võib seada kahtluse alla GSP+ raames soodustatud riigi õiguse saada edasi GSP+ raames tariifisoodustusi;
  - b) määratakse kindlaks tähtaeg, mille jooksul GSP+ raames soodustatud riik peab esitama oma märkused.

Esimese lõigu punktis b osutatud tähtaeg ei ole pikem kui kolm kuud alates teate avaldamise kuupäevast.

5. Komisjon pakub asjaomasele GSP+ raames soodustatud riigile võimalusi lõike 4 punktis b osutatud tähtaja jooksul koostööd teha.
6. Komisjon hangib kogu teabe, mida ta vajalikuks peab, sealhulgas asjaomaste seireorganite järeldused ja soovitused ning muudest allikatest saadud asjakohase teabe, sealhulgas tõendid, mis on esitatud koos kaebusega või mille on esitanud kolmandad isikud, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonid, olenevalt sellest, mis on asjakohane. Komisjon analüüsib järelduste tegemisel kogu asjakohast teavet.
7. Kolme kuu jooksul pärast lõike 4 esimese lõigu punktis b osutatud tähtaja möödumist teeb komisjon otsuse:
  - a) lõpetada ajutise peatamise menetlus või
  - b) peatada ajutiselt GSP+ raames antavate tariifisoodustuste kohaldamine.
8. Kui komisjon leiab, et tulemused kohaldamise ajutist peatamist ei õigusta, võtab ta kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu rakendusakti, millega ajutise peatamise menetlus lõpetatakse. Nimetatud rakendusakt peab muu hulgas põhinema saadud tõenditel.

9. Kui komisjon leiab, et tulemused õigustavad ajutist kohaldamise peatamist käesoleva artikli lõikes 1 osutatud põhjustel, on tal õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte I ja II lisa muutmiseks, et GSP+ raames antavate tariifisoodustuste kohaldamine ajutiselt peatada.

Delegeeritud õigusaktide koostamisel analüüsib komisjon kättesaadava teabe põhjal tariifisoodustuste kohaldamise ajutise peatamise sotsiaal-majanduslikku mõju soodustatud riigile.

10. Kui komisjon teeb otsuse ajutise peatamise kohta, hakatakse asjaomast delegeeritud õigusakti kohaldama kuue kuu möödumisel selle vastuvõtmise kuupäevast.
11. Pärast GSP+ kohaldamise ajutist peatamist käsitlevate delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist jätkab komisjon asjakohasel juhul artikli 20 kohase tõhustatud kaasamise raames alustatud dialoogi.
12. Kui ajutise peatamise põhjused langevad enne käesoleva artikli lõikes 9 osutatud delegeeritud õigusaktide kohaldamise alguskuupäeva ära, on komisjonil õigus delegeeritud õigusaktid, millega tariifisoodustuste kohaldamine ajutiselt peatati, kooskõlas artiklis 46 osutatud kiirmenetlusega kehtetuks tunnistada.
13. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades GSP+ kohaldamise ajutise peatamise menetlust käsitlevad normid, eelkõige tähtaegade, poolte õiguste, konfidentsiaalsuse ja läbivaatamise kohta.

Artikkel 16

Kui komisjon leiab, et artikli 15 lõikes 1 osutatud tariifisoodustuste kohaldamise ajutise peatamise põhjused on ära langenud, on tal õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte I ja II lisa muutmiseks, et GSP+ raames antavaid tariifisoodustusi uuesti kohaldada.

Kui mõni artikli 15 lõikes 1 osutatud põhjus, mille tõttu otsustati tariifisoodustuste kohaldamine ajutiselt peatada, endiselt eksisteerib, samal ajal kui mõni neist on ära langenud, või kui lisaks põhjustele, mille tõttu ajutine peatamine toimus, ilmnevad uued põhjused, kohandatakse artikli 15 lõike 9 kohaselt vastu võetud meetmeid vastavalt.

IV peatükk

EBA

Artikkel 17

1. Riigile, kellel on õigus soodustusi saada, antakse EBA raames tariifisoodustusi, kui ta on arvatud vähim arenenud riikide hulka.
2. Komisjon vaatab I lissasse kantud ja I lisa C veerus EBA raames soodustatud riigina tähistatud riikide nimekirja kõige uuemate kättesaadavate andmete põhjal pidevalt läbi.

Kui EBA raames soodustatud riik käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tingimusele enam ei vasta, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte I lisa muutmiseks, et arvata selline riik kolmeaastase üleminekuaja järel alates kuupäevast, mil EBA raames soodustatud riik nimetatud tingimusele enam ei vasta, EBA raames soodustatud riikide hulgast välja.

3. Kuni ÜRO ei ole äsja iseseisvunud riiki vähim arenenud riikide hulka arvanud, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte ajutise meetmena I lisa muutmiseks, et lisada asjaomane riik EBA raames soodustatud riikide nimekirja.

Kui ÜRO asjaomast äsja iseseisvunud riiki vähim arenenud riikide kategooria esimese läbivaatamisvõimaluse ajal vähim arenenud riikide hulka ei arva, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 45 viivitamata vastu delegeeritud õigusaktid I lisa muutmiseks, et asjaomane riik ilma käesoleva artikli lõikes 2 osutatud üleminekuaega kohaldamata nimetatud lisast välja jätta.

4. Komisjon teavitab asjaomast EBA raames soodustatud riiki kõigist talle GSP raames omistatava staatuse muudatustest.

Artikkel 18

Kõigi selliste toodete suhtes, mis kuuluvad kombineeritud nomenklatuuri gruppidesse 1–97 (välja arvatud grupp 93) ja mis on pärit EBA raames soodustatud riigist, peatatakse ühise tollitariifistiku maksumäärade kohaldamine täielikult.

V peatükk

Kaasamist käsitlevad üldsätted

Artikkel 19

Komisjon ja asjakohasel juhul Euroopa välisteenistus peavad olemasolevate kahepoolsete dialoogide kontekstis koos standardse GSP raames soodustatud riikide ja EBA raames soodustatud riikidega kõnelusi, et asjaomaste konventsioonide ratifitseerimisel tehtud edusamme hinnata ja innustada edusamme jätkama.

Artikkel 20

1. Komisjon võib kaebuse alusel või omal algatusel alustada standardse GSP raames soodustatud riigi või EBA raames soodustatud riigiga tõhustatud kaasamist, kui see aitab kõrvaldada puudusi käesolevas määruses sätestatud tingimuste täitmisel, eelkõige juhul, kui esineb puudusi asjaomaste konventsioonide põhimõtete järgimisel. Kui komisjon leiab, et standardse GSP raames soodustatud riik või EBA raames soodustatud riik on võtnud puuduste kõrvaldamiseks vajalikud meetmed, võib ta tõhustatud kaasamise lõpetada.
2. GSP+ raames soodustatud riikide puhul teeb komisjon tõhustatud kaasamise raames vajalikud läbivaatamis-, seire- ja hindamistoimingud kooskõlas artiklis 13 sätestatud korraga.

Artikkel 21

Käesolevas määruses sätestatud asjaomastes menetlusetappides, mis on seotud asjaomaste konventsioonidega, võtab komisjon arvesse asjaomaste rahvusvaheliste üksuste asjakohaseid meetmeid ja menetlusi inimõiguste, töötajate õiguste, kliima ja keskkonnakaitse ning hea valitsemistava valdkonnas.

Artikkel 22

1. Soodustatud riikidega peetava olemasoleva kahepoolse dialoogi ja käesolevas peatükis osutatud tõhustatud kaasamise käigus võib käsitleda koostööd asjaomase riigi enda kodanike tagasivõtmisel, kui nende isikute puhul on tegemist liitu suundunud ebaseaduslike rändajatega.
2. Kui komisjon on esitanud viisaeeskirja artikli 25a lõike 5 punkti a kohase ettepaneku, peab ta koos asjaomase soodustatud riigiga spetsiaalset tõhustatud kaasamist, et parandada koostööd, mida soodustatud riik teeb seoses rahvusvahelise kohustusega võtta oma kodanikke tagasi.

3. Tõsiste ja süstemaatiliste puuduste tõttu, mis on seotud rahvusvahelise kohustusega, mille kohaselt peab soodustatud riik oma kodanikke tagasi võtma, võib artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskordade kohaldamise kõigi või teatavate kõnealusest soodustatud riigist pärit toodete suhtes ajutiselt peatada, kui komisjon leiab, et tagasivõtmisel tehtav koostöö ei ole endiselt piisav pärast:
- a) käesoleva artikli lõikes 2 osutatud tõhustatud kaasamist, mille kestus on standardse GSP raames soodustatud riikide ja GSP+ raames soodustatud riikide puhul vähemalt 12 kuud alates kuupäevast, mil komisjon esitas nõukogule ettepaneku võtta kooskõlas viisaeeskirja artikli 25a lõike 5 punktiga a vastu rakendusotsus;
  - b) käesoleva artikli lõikes 2 osutatud tõhustatud kaasamist, mille kestus on EBA raames soodustatud riikide puhul vähemalt 12 kuud alates kuupäevast, mil nõukogu võttis kooskõlas viisaeeskirja artikli 25a lõike 5 punktiga a vastu rakendusotsuse.
4. Komisjon võib soodustatud riigi suhtes sooduskorra kohaldamise ajutise peatamise menetluse vastavalt lõikele 3 algatada alles pärast seda, kui ta on eelnevalt andnud esialgse hinnangu sellele, kas sooduskorra kohaldamise võimalik ajutine peatamine oleks proportsionaalne, võttes arvesse seda, kuidas aitaks ajutine peatamine asjaomase kolmanda riigiga tehtavat koostööd parandada, pidades muu hulgas silmas selle riigi sotsiaal-majanduslikku olukorda. Komisjon teavitab oma hinnangust Euroopa Parlamenti ja nõukogu ning koostab oma järelduste kohta avaliku aruande.

5. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 2, 3 ja 4 kohaldamist, kohaldatakse käesoleva artikli lõike 3 kohase sooduskorra kohaldamise ajutise peatamise suhtes artikli 23 lõikeid 3–17 ja artiklit 24.
6. Kui komisjon võtab artikli 23 lõike 10 kohaselt vastu delegeeritud õigusakti, et soodustatud riigi suhtes sooduskorra kohaldamine ajutiselt peatada tõsiste ja süstemaatiliste puuduste tõttu, mis on seotud rahvusvahelise kohustusega, mille kohaselt peab soodustatud riik oma kodanikke tagasi võtma, teavitab ta Euroopa Parlamenti ja nõukogu asjakohasest teabest, mis sisaldub viisaeeskirja artikli 25a kohaldamise raames kõnealuse soodustatud riigi kohta koostatud aruannetes ja hinnangutes, sealhulgas asjakohastest andmetest kõnealuses soodustatud riigis täheldatavate tagasivõtusuundumuste kohta.
7. Artikli 49 teises lõigus sätestatud aruanne käesoleva määruse kohaldamise kohta sisaldab hinnangut GSP ja soodustatud riikide enda kodanike tagasivõtmisel tehtava koostöö vahelise seose vajalikkuse ja toimimise kohta.
8. Lõikeid 3 ja 4 kohaldatakse EBA raames soodustatud riikide suhtes alates 1. jaanuarist 2029.

VI peatükk

Kõigi sooduskordade puhul kohaldatavad ajutist peatamist käsitlevad sätted

Artikkel 23

1. Artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskordade kohaldamine võidakse kõigi või teatavate soodustatud riigist pärit toodete suhtes ajutiselt peatada mõnel järgmisel põhjusel:
  - a) asjaomastes konventsioonides sätestatud põhimõtete tõsine ja süstemaatiline rikkumine;
  - b) rahvusvaheliselt keelatud lapstööjõu kasutamise ja sunniviisilise töö, sealhulgas orjade ja vangide töö tulemusena toodetud kaupade eksport;
  - c) tõsised puudused tollitegevuses narkootikumide (keelatud ainete või lähteainete) ekspordi või transiidi kontrollimisel või terrorismivastast võitlust ja rahapesu tõkestamist käsitlevate rahvusvaheliste konventsioonide põhimõtete tõsine rikkumine;
  - d) ulatuslik ja süstemaatiline ebaausate kaubandustavade kasutamine (sealhulgas selliste tavade kasutamine, mis mõjutavad toorme tarneid), millel on liidu tootmisharule kahjulik mõju ning mille kõrvaldamiseks ei ole soodustatud riik midagi ette võtnud;

- e) piirkondlike kalandusorganisatsioonide poolt või selliste rahvusvaheliste kokkulepetega, mille osaline liit on, kehtestatud kalavarude kaitse ja majandamise eesmärkide ulatuslik ja süstemaatiline eiramine.

Niisuguste esimese lõigu punktis d osutatud ebaausate kaubandustavade puhul, mis on WTO lepingute alusel keelatud või vaidlustatavad, kohaldatakse käesolevat artiklit pädeva WTO organi eelnevalt tehtud vastavasisulisele otsusele tuginedes.

2. Käesoleva artikli lõike 1 punkti d ei kohaldata soodustatud riigi selliste toodete puhul, mille suhtes kohaldatakse dumpinguvastaseid või tasakaalustusmeetmeid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2016/1036¹⁴ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2016/1037¹⁵.

---

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1036 kaitse kohta dumpinguhinnaga impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (ELT L 176, 30.6.2016, lk 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1036/oj>).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1037 kaitse kohta subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Liidu liikmed (ELT L 176, 30.6.2016, lk 55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1037/oj>).

3. Kui komisjon jõuab kaebuse alusel või omal algatusel järeldusele, et artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskorra raames antavate tariifisoodustuste kohaldamise ajutine peatamine on käesoleva artikli lõikes 1 osutatud põhjustel ja kohaldataval juhul artiklis 20 osutatud tõhustatud kaasamist arvestades piisavalt põhjendatud, võtab ta kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu rakendusakti, millega algatatakse ajutise peatamise menetlus. Kui komisjon leiab, et tariifisoodustuste kohaldamise ajutine peatamine artikli 22 lõike 3 punkti a alusel on piisavalt põhjendatud, võtab ta kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu rakendusakti, millega algatatakse ajutise peatamise menetlus. Kui komisjon leiab, et tariifisoodustuste kohaldamise ajutine peatamine artikli 22 lõike 3 punkti b alusel on piisavalt põhjendatud, võtab ta kooskõlas artikli 48 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega vastu rakendusakti, millega algatatakse ajutise peatamise menetlus. Komisjon teatab kõnealuse rakendusakti vastuvõtmisest Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
4. Komisjon avaldab ajutise peatamise menetluse algatamise kohta *Euroopa Liidu Teatajas* teate ja teavitab lõikes 3 osutatud rakendusakti vastuvõtmisest asjaomast soodustatud riiki. Teates:
- a) esitatakse piisavad põhjused, mille alusel võeti vastu lõikes 3 osutatud rakendusakt ajutise peatamise menetluse algatamiseks, ja

- b) märgitakse, et komisjon jälgib ja hindab olukorda asjaomases soodustatud riigis käesoleva artikli lõikes 5 osutatud seire- ja hindamisperioodi jooksul ning asjakohasel juhul jätkab artikli 20 kohase tõhustatud kaasamise raames algatatud dialoogi.
5. Komisjon teeb seiret ja koostab hinnangu kuue kuu jooksul alates lõikes 4 osutatud teate avaldamisest. Selle aja jooksul tagab komisjon asjaomasele soodustatud riigile võimaluse olla igal ajal kaasatud ja koostööd teha.
6. Komisjon hangib kogu teabe, mida ta vajalikuks peab, sealhulgas asjaomaste seireorganite hinnangud, märkused, otsused, soovitusel ja järeldused, mis on kättesaadavad, ning muudest allikatest saadud asjakohase teabe, sealhulgas tõendid, mis on esitatud koos kaebusega või mille on esitanud kolmandad isikud, nagu on asjakohane. Komisjon hindab järelduste tegemisel kogu asjakohast teavet, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonidelt saadud teavet.
7. Kolme kuu jooksul pärast lõikes 5 osutatud tähtaja lõppemist esitab komisjon asjaomasele soodustatud riigile oma tulemuste ja järelduste kohta aruande. Soodustatud riik võib aruande kohta märkusi esitada. Märkuste esitamiseks on aega kuni üks kuu.

8. Kuue kuu jooksul pärast lõikes 5 osutatud tähtaja lõppemist teeb komisjon otsuse:
- a) ajutise peatamise menetlus lõpetada või
  - b) artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskordade raames antavate tariifisoodustuste kohaldamine ajutiselt peatada.
9. Kui komisjon leiab, et asjaomaste tulemuste kohaselt ei ole ajutine peatamine õigustatud, võtab ta kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu rakendusakti, millega ajutise peatamise menetlus lõpetatakse.
10. Kui komisjon leiab, et asjaomaste tulemuste kohaselt on ajutine peatamine käesoleva artikli lõikes 1 osutatud põhjustel õigustatud, on tal õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte I ja II lisa muutmiseks, et artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskordade raames antavate tariifisoodustuste kohaldamine ajutiselt peatada. Delegeeritud õigusakti koostamisel analüüsib komisjon kättesaadava teabe põhjal tariifisoodustuste kohaldamise ajutise peatamise sotsiaal-majanduslikku mõju soodustatud riigile.
11. Vastu võetud lõikes 9 osutatud rakendusakt ja lõikes 10 osutatud delegeeritud õigusakt peab muu hulgas põhinema kogutud ja saadud tõenditel.

12. Kui komisjon otsustab tariifisoodustuste kohaldamise ajutiselt peatada, hakatakse lõikes 10 osutatud delegeeritud õigusakti kohaldama kuue kuu möödumisel selle vastuvõtmise kuupäevast.
13. Pärast käesoleva artikli lõikes 10 osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmist jätkab komisjon asjakohasel juhul artikli 20 kohase tõhustatud kaasamise raames algatatud dialoogi. Kui tõhustatud kaasamist ei rakendata, võib komisjon kasutada muid dialoogivõimalusi.
14. Kui ajutise peatamise põhjused langevad enne käesoleva artikli lõikes 10 osutatud delegeeritud õigusakti kohaldamise alguskuupäeva ära, on komisjonil õigus vastuvõetud delegeeritud õigusakt, mis käsitleb tariifisoodustuste kohaldamise ajutist peatamist, kooskõlas artiklis 46 osutatud kiirmenetlusega kehtetuks tunnistada.
15. Kui komisjon leiab, et erandlike asjaolude, näiteks üleilmse tervishoiu- või sanitaaralase hädaolukorra, loodusõnnetuse või muu ettenägematu sündmuse tõttu tuleb ajutise peatamise kohaldamisala läbi vaadata, ajutise peatamise kohaldamine edasi lükata või peatada, siis on komisjonil õigus käesoleva artikli lõikes 10 osutatud delegeeritud õigusakti kooskõlas artiklis 46 osutatud kiirmenetlusega muuta.

16. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades kõikide artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskordade kohaldamise ajutise peatamise menetlust käsitlevad normid, eelkõige vastu võetavate meetmetega seotud tähtaegu, poolte õigusi, konfidentsiaalsust ja läbivaatamist käsitlevad normid.
17. Komisjon algatab kooskõlas lõigetega 3–16 ajutise peatamise menetluse, kui ta leiab, et:
- a) on piisavalt tõendeid, et ajutist peatamist lõike 1 punktis a sätestatud põhjusel õigustada, ja
  - b) on olemas igakülgset põhjendatud tungiv vajadus tegutseda viivitamata, näiteks lõike 1 punktis a osutatud põhimõtete erakordselt raske rikkumine, millele tuleb soodustatud riigi olukorda arvesse võttes kiiresti reageerida ning mida oleks lõikes 3 osutatud menetluse abil raske lahendada.

Käesoleva lõike kohases menetluses lühendatakse lõikes 5 osutatud tähtaega kahele kuule ja lõikes 8 osutatud tähtaega viiele kuule.

18. Kui komisjon otsustab tariifisoodustuste kohaldamise käesoleva artikli lõike 17 kohaselt ajutiselt peatada, võetakse käesoleva artikli lõikes 10 osutatud delegeeritud õigusakt vastu kooskõlas artikliga 46 ja seda hakatakse kohaldama ühe kuu möödumisel selle avaldamisest *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 24

Kui komisjon leiab, et artikli 23 lõikes 1 osutatud tariifisoodustuste kohaldamise ajutise peatamise põhjused on ära langenud, on tal õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte I ja II lisa muutmiseks, et GSP raames antavaid tariifisoodustusi edasi kohaldada.

Kui mõni artikli 23 lõikes 1 osutatud põhjus, mille tõttu otsustati tariifisoodustuste kohaldamine ajutiselt peatada, endiselt eksisteerib, samal ajal kui mõni neist on ära langenud, või kui lisaks põhjustele, mille tõttu tariifisoodustuste kohaldamine ajutine peatamine toimus, ilmnevad uued põhjused, kohandatakse artikli 23 lõike 10 kohaselt vastu võetud meetmeid vastavalt.

Artikkel 25

1. Artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskordade kohaldamise võib soodustatud riigist pärit kõigi või teatavate toodete suhtes ajutiselt peatada kelmus- ja pettusejuhtumite, rikkumiste või toodete päritolu ja sellega seotud menetlusi käsitlevate normide süstemaatilise täitmata jätmise või nende täitmise tagamata jätmise korral ning nimetatud sooduskordade rakendamiseks ja kontrolliks vajaliku halduskoostöö tegemata jätmise korral.
2. Lõikes 1 osutatud halduskoostöö eeldab muu hulgas, et soodustatud riik:
  - a) esitab komisjonile päritolureeglite rakendamiseks ja sellega seotud kontrolliks vajaliku teabe ning ajakohastab seda;

- b) abistab liitu, tehes liikmesriikide tolli taotlusel kauba päritolu järelkontrolli, ning edastab tulemused aegsasti komisjonile;
- c) abistab liitu, võimaldades komisjonil teha kooskõlastatult ja tihedas koostöös liikmesriikide pädevate asutustega kõnealusesse riiki liidu haldus- ja uurimiskoostöömissioone, et kontrollida artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskordade võimaldamiseks vajalike dokumentide ehtsust või teabe usaldusväärsust;
- d) viib läbi või korraldab päritolureeglite rikkumise tuvastamiseks ja vältimiseks vajalikke uurimisi;
- e) järgib delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 II jaotise 1. peatüki 2. jao 3. alajaos osutatud piirkondlikku kumulatsiooni käsitlevaid päritolureegleid või tagab nende järgimise, kui asjaomasele soodustatud riigile võimaldatakse kumulatsiooni;
- f) abistab liitu sellise tegevuse kontrollimisel, mille puhul võib eeldada päritoluga seotud kelmust või pettust, kusjuures kelmust või pettust võib eeldada juhul, kui nende toodete import, mille suhtes on kehtestatud artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskord, on soodustatud riigi tavalisest ekspordimahust märkimisväärselt suurem.

3. Kui komisjon leiab, et on piisavalt tõendeid, mille kohaselt on sooduskorra kohaldamise ajutine peatamine käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 esitatud põhjustel õigustatud, võtab ta kooskõlas artikli 48 lõikes 4 osutatud kiirmenetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid, et artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskordade raames antavate tariifisoodustuste kohaldamine kõigi või teatavate soodustatud riigist pärit toodete suhtes ajutiselt peatada.
4. Enne selliste õigusaktide vastuvõtmist avaldab komisjon *Euroopa Liidu Teatajas* teate, milles sedastatakse, et lõigete 1 ja 2 järgimise suhtes esineb põhjendatud kahtlusi, mis võivad seada kahtluse alla soodustatud riigi õiguse saada edasi käesoleva määruse alusel võimaldatavaid soodustusi.
5. Komisjon teavitab asjaomast soodustatud riiki igast kooskõlas lõikega 3 vastu võetud rakendusaktist enne asjaomase rakendusakti kohaldamise alguskuupäeva.
6. Tariifisoodustuste kohaldamine ajutise peatamise algne kestus ei ületa kuut kuud. Hiljemalt selle ajavahemiku lõppedes võtab komisjon kooskõlas artikli 48 lõikes 4 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatava rakendusakti, et tariifisoodustuste kohaldamise ajutine peatamine lõpetada või tariifisoodustuste kohaldamise ajutise peatamise algset kestust pikendada.
7. Liikmesriigid edastavad komisjonile kogu asjakohase teabe, sealhulgas võimalikku päritolureeglitega seotud rikkumist puudutava teabe, mille kohaselt võib tariifisoodustuste kohaldamise ajutine peatamine, peatamise pikendamine või selle lõpetamine olla õigustatud.

VII peatükk

Kaitsemeetmeid ja järelevalvet käsitlevad sätted

I JAGU

ÜLDISED KAITSEMEETMED

Artikkel 26

1. Kui artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskorra raames soodustatud riigist pärit toodet imporditakse kogustes või hindadega, mis põhjustavad või ähvardavad põhjustada samasuguste toodete või otseselt konkureerivate toodete tootjatele liidus tõsiseid raskusi, võib kõnealuse toote suhtes täielikult või osaliselt uuesti kehtestada tavapärased ühise tollitariifistiku maksumäärad.
2. Käesolevas peatükis tähendab mõiste „samasugune toode“ toodet, mis on vaatlusaluse tootega identne, see tähendab täiesti sarnane, ja sellise toote puudumisel muud toodet, mis ei ole vaatlusaluse tootega küll täiesti sarnane, kuid on omadustelt väga sarnane.
3. Käesolevas peatükis hõlmab mõiste „huvitatud isikud“ isikuid, kes on seotud lõikes 1 osutatud imporditavate toodete ning samasuguste toodete või otseselt konkureerivate toodete tootmise, levitamise või müügiga.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 45 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, kehtestades üldiste kaitsemeetmete vastuvõtmise menetlusega seotud normid, eelkõige tähtaegade, poolte õiguste, konfidentsiaalsuse, avalikustamise, kontrolli, kontrollkäikude ja meetmete läbivaatamise kohta.

Artikkel 27

Artikli 26 lõikes 1 osutatud tõsised raskused loetakse ilmnenuks, kui liidu tootjate majanduslik või finantsolukord halveneb. Halvenemise väljaselgitamisel võib komisjon asjakohasel juhul hinnata ka kogu sektoris valitsevat turudünaamikat, sealhulgas mõju sektori teistele tootjatele, näiteks tootmisahela eelneva või järgmise etapi toodete tootjatele. Hindamisel võtab komisjon arvesse asjakohaseid majandus- või finantsolukorra näitajaid. Näitajad võivad hõlmata järgmist:

- a) turuosa;
- b) toodang;
- c) varud;
- d) tootmisvõimsus;
- e) import.

Artikkel 28

1. Kui komisjon leiab, et on piisavad *prima facie* tõendid selle kohta, et artikli 26 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, uurib ta, kas tavapärase ühise tollitariifistiku maksumäärad tuleks täielikult või osaliselt uuesti kehtestada.
2. Komisjon algatab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud uurimise liikmesriigi, juriidilise isiku või liidu tootjate huve esindava õigusvõimeta ühenduse taotlusel või omal algatusel, kui ta leiab artiklis 27 osutatud hindamise põhjal, et uurimise algatamiseks on piisavad *prima facie* tõendid. Uurimise algatamise taotlus peab sisaldama piisavaid *prima facie* tõendeid selle kohta, et artikli 26 lõikes 1 sätestatud kaitsemeetmete rakendamise tingimused on täidetud. Taotlus esitatakse komisjonile. Komisjon uurib võimalikult põhjalikult taotluses esitatud tõendite usaldusväärsust ja asjakohasust, et teha kindlaks, kas uurimise algatamise õigustamiseks on piisavad *prima facie* tõendid.

3. Kui uurimise algatamise õigustamiseks on piisavad *prima facie* tõendid, avaldab komisjon *Euroopa Liidu Teatajas* sellekohase teate. Teates esitatakse kõik vajalikud üksikasjad menetluse ja tähtaegade kohta, sealhulgas võimaluse kohta pöörduda rahvusvahelise kaubanduse eest vastutavas komisjoni peadirektoraadis töötava ärakuulamise eest vastutava ametniku poole. Uurimine algatatakse ühe kuu jooksul pärast lõike 2 kohase taotluse saamist. Kui uurimise algatamiseks piisavaid tõendeid ei ole, teavitab komisjon liikmesriike ühe kuu jooksul alates taotluse saamise kuupäevast, et ta on otsustanud uurimist mitte algatada.
4. Uurimine, sealhulgas artiklites 29, 30 ja 31 osutatud menetlusetapid, viiakse lõpule 12 kuu jooksul uurimise algatamisest.
5. Üldiste kaitsemeetmetega seotud uurimiste puhul, mis käsitlevad soodustatud riikidest pärit tooteid, mis kuuluvad määruses (EMÜ) nr 2658/87 sätestatud ühise tollitariifistiku gruppidesse 1–24, lüheneb käesoleva artikli lõikes 4 osutatud tähtaeg kahele kuule järgmistel juhtudel:
  - a) asjaomane soodustatud riik ei taga päritolureeglite järgimist või ei tee artiklis 25 osutatud halduskoostööd;

- b) määruses (EMÜ) nr 2658/87 sätestatud ühtse tollitariifistiku gruppidesse 1–24 kuuluvate toodete käesoleva määruse kohaste artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskordade raames toimuv import on asjaomase soodustatud riigi tavalisest ekspordimahust märkimisväärselt suurem.

Artikkel 29

Igakülselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud liidu tootjate majandusliku või finantsolukorra halvenemisega ja mille puhul võib viivitamine põhjustada kahju, mida oleks raske heastada, võtab komisjon kooskõlas artikli 48 lõikes 4 osutatud menetlusega vastu viivitatavate kohaldatavate rakendusaktid, millega kehtestatakse ühise tollitariifistiku tavapäraseid maksumäärad uuesti kuni 12 kuuks.

Artikkel 30

Kui faktide põhjal on lõplikult kindlaks tehtud, et artikli 26 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, võtab komisjon kooskõlas artikli 48 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse ühise tollitariifistiku maksumäärad uuesti. Nimetatud rakendusaktid jõustuvad ühe kuu jooksul pärast nende avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 31

Kui faktide põhjal on lõplikult kindlaks tehtud, et artikli 26 lõikes 1 sätestatud tingimused ei ole täidetud, võtab komisjon kooskõlas artikli 48 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega vastu rakendusaktid, millega uurimine lõpetatakse. Nimetatud rakendusaktid avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. Kui rakendusakti artikli 28 lõikes 4 osutatud tähtaja jooksul ei avaldata, loetakse uurimine lõpetatuks ja kõik artikli 29 kohaselt vastu võetud rakendusaktid kaotavad automaatselt kehtivuse. Selliste rakendusaktide tulemusena kogutud ühise tollitariifistiku kohased tollimaksud makstakse tagasi.

Artikkel 32

Ühise tollitariifistiku maksumäärad kehtestatakse täielikult või osaliselt uuesti ajavahemikuks, mis on vajalik liidu tootjate majandusliku või finantsolukorra halvenemise suhtes vastumeetmete võtmiseks, või nii kauaks, kui halvenemise oht püsib. Maksumäärad kehtestatakse uuesti kuni kolmeks aastaks, välja arvatud juhul, kui seda ajavahemikku igakülgsest põhjendatud asjaoludel pikendatakse.

II JAGU

TEATAVATE TOODETE JAOKS MÕELDUD SPETSIAALSED KAITSEMEETMED

Artikkel 33

1. Ilma et see piiraks käesoleva peatüki I jao kohaldamist, võtab komisjon omal algatusel ning kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega iga aasta 1. jaanuariks vastu rakendusakti, et lõpetada III lisa GSP jaotisesse S-11a kuuluvate toodete, III lisa GSP jaotisesse S-11b kuuluvate toodete või kombineeritud nomenklatuuri koodide 2207 10 00 ja 2207 20 00 alla kuuluvate toodete suhtes selliste tariifisoodustuste kohaldamine, millele osutatakse artiklites 7 ja 12, kui sellised tooted on imporditud soodustatud riigist ja nende koguväärtus:
  - a) moodustab kalendriaasta jooksul kombineeritud nomenklatuuri koodide 2207 10 00 ja 2207 20 00 alla kuuluvate toodete puhul kõigist soodustatud riikidest liitu imporditavate samade toodete impordi väärtusest suurema osakaalu, kui on osutatud IV lisa punktis 1;
  - b) moodustab kalendriaasta jooksul III lisa GSP jaotisesse S-11a kuuluvate toodete ja III lisa GSP jaotisesse S-11b kuuluvate toodete puhul kõigist soodustatud riikidest liitu imporditavate III lisa GSP jaotisesse S-11a kuuluvate toodete ja III lisa GSP jaotisesse S-11b kuuluvate toodete impordi väärtusest suurema osakaalu, kui on osutatud IV lisa punktis 3.

2. Lõiget 1 ei kohaldata EBA raames soodustatud riikide suhtes ega nende riikide suhtes, kelle puhul ei ole lõikes 1 osutatud asjaomaste toodete osakaal suurem kui 6 % liitu imporditavate samade toodete kogu impordi väärtusest.
3. Tariifisoodustuste kohaldamise lõpetamine jõustub kahe kuu möödumisel asjaomase komisjoni rakendusakti *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast.

Artikkel 34

1. Kui kombineeritud nomenklatuuri koodide 1006 10, 1006 20 ja 1006 30 alla kuuluvate, soodustatud riigist pärit toodete import on kumulatiivselt ja kalendriaasta mis tahes hetkel aastasest impordimahust, mis on asjaomase soodustatud riigi jaoks lõikes 4 sätestatud metoodika kohaselt kindlaks määratud, vähemalt 45 % suurem, teeb komisjon järgmist:
  - a) peatab viivitamata tariifisoodustuste kohaldamise asjaomasest soodustatud riigist pärit kõnealuste toodete impordi suhtes ülejäänud kalendriaastaks ja
  - b) kehtestab järgmiseks kalendriaastaks asjaomasest soodustatud riigist pärit kõnealuste toodete impordiks tariifikvoodi.

Esimese lõigu punktis b osutatud tariifikvoot võrdub asjaomasest soodustatud riigist pärit impordi aastamahuga, mis on lõikes 4 sätestatud meetodika kohaselt kindlaks määratud aastaks, mil esimese lõigu punktis a osutatud peatamine jõustub. Tariifisoodustusi kohaldatakse jätkuvalt üksnes esimese lõigu punktis b osutatud tariifikvoodi sisse jääva impordi suhtes.

2. Lõiget 1 ei kohaldata selliste soodustatud riikide suhtes, kelle kombineeritud nomenklatuuri koodide 1006 10, 1006 20 ja 1006 30 alla kuuluvate toodete osakaal ei ületa kumulatiivselt 6 % liidu koguimpordist.
3. Komisjon võtab kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse impordimahtude seire, tariifisoodustuste kohaldamise peatamise ja käesoleva artikli kohaldamise kord. Esimest neist rakendusaktidest hakatakse kohaldama 1. jaanuaril 2027.
4. 2027. kalendriaastaks määratakse iga lõikes 1 osutatud soodustatud riigi impordimaht kindlaks asjaomasest soodustatud riigist pärit, ajavahemikul 1. jaanuarist 2015 kuni 31. detsembrini 2024 igal aastal liitu imporditud kaupade mahu aritmeetilise keskmisena. Komisjon võtab 31. detsembriks 2027 ja seejärel iga järgneva aasta 31. detsembriks kooskõlas artikli 48 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ja järgneval kalendriaastal kohaldatavad impordimahud, võttes aluseks igast soodustatud riigist pärit, viimase möödunud kümne kalendriaasta jooksul igal aastal liitu imporditud kaupade mahu aritmeetilise keskmise, tuginedes uusimatele kättesaadavatele andmetele.

5. Artikli 49 teises lõigus ette nähtud käesoleva määruse kohaldamise aruandes antakse hinnang käesolevas artiklis sätestatud mehhanismi vajalikkuse ja toimimise kohta.

Artikkel 35

Ilma et see piiraks käesoleva peatüki I ja III jao kohaldamist, võtab komisjon juhul, kui ELi toimimise lepingu I lisas loetletud toodete import põhjustab või ähvardab põhjustada tõsiseid häireid liidu turgudel, eelkõige ühes või mitmes äärepoolseimas piirkonnas, või nende turgude reguleerimismehhanismides, omal algatusel või liikmesriigi taotlusel pärast põllumajanduse või kalanduse ühist turukorraldust käsitleva asjaomase komiteega konsulteerimist kooskõlas artikli 48 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega vastu rakendusakti, et artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskordade kohaldamine asjaomaste toodete suhtes peatada.

Artikkel 36

Komisjon teatab asjaomasele soodustatud riigile igast kooskõlas artikliga 33, 34 või 35 tehtud otsusest niipea kui võimalik, ent enne otsuse kohaldamise alguskuupäeva.

III JAGU

PÕLLUMAJANDUS- JA KALANDUSSEKTORIS TEHTAV JÄRELEVALVE

Artikkel 37

1. Ilma et see piiraks käesoleva peatüki I jao kohaldamist, võib soodustatud riikidest pärit ning määrusega (EMÜ) nr 2658/87 kehtestatud ühise tollitariifistiku gruppidesse 1–24 kuuluvate toodete suhtes kohaldada erijärelevalemehhanismi, et vältida liidu turgudel häireid. Konkreetsete toodete üle erijärelevalve tegemist võib taotleda liikmesriik või selle võib algatada komisjon.
2. Kui toodete käesoleva artikli kohase erijärelevalve tulemused kinnitavad, et liidu turgudel on häireid, võtab komisjon pärast asjaomase põllumajandus- või kalandustoodete turu ühise korralduse komiteega konsulteerimist kooskõlas artikli 48 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega vastu rakendusakti, et kohaldada järelevalve alla kuuluvate toodete suhtes ühise tollitariifistiku maksumäärasid. Tariifisoodustuste kohaldamise lõpetamine jõustub päeval, mis järgneb asjaomase rakendusakti *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päevale.

3. Liidu turgude häirete hindamisel lõike 1 alusel võtab komisjon arvesse kõiki asjakohaseid turusuundumusi, sealhulgas asjaomase koguimpordi mõju liidu turu olukorrale. Hindamine hõlmab selliseid tegureid nagu asjaomase impordi mõju liidu hinnatasemele, muudest allikatest pärit impordi mõju, soodustatud riigist pärit impordi suurenemine ning impordi mõju asjaomase toote liidu turu üldisele stabiilsusele.
4. Lõikes 3 osutatud hindamine, mida komisjon teeb, ei kesta kauem kui kuus kuud. Hindamise tähtaega võib vajaduse korral pikendada kuni kuue kuu võrra.
5. Ühise tollitariifistiku maksumäärad kehtestatakse uuesti 12 kuuks. Tähtaega, milleks kõnealused maksumäärad uuesti kehtestatakse, võib pikendada, kui see on vajalik, et asjaomastel liidu turgudel häirete kõrvaldamiseks vastumeetmeid võtta.

Artikkel 38

Komisjon teatab igast kooskõlas artikliga 37 tehtud otsusest asjaomasele soodustatud riigile niipea kui võimalik, ent enne otsuse kohaldamise alguskuupäeva.

VIII peatükk

Ühissätted

Artikkel 39

1. Tariifisoodustuste saamiseks peavad tooted, millele tariifisoodustusi taotletakse, olema pärit soodustatud riigist.
2. Käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskordade kohaldamisel on sooduspäritolureglid kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 artikli 64 lõigetega 1 ja 3 sätestatud reeglid.
3. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõikes 2 osutatud reeglite kohaldamist, võimaldab komisjon soodustatud riigi taotlusel erinevatesse piirkondlikesse rühmadesse kuuluvate soodustatud riikide vahelist delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 artiklis 55 osutatud piirkondlikku kumulatsiooni või delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 artiklis 56 osutatud laiendatud kumulatsiooni, kui täidetud on järgmised tingimused:
  - a) soodustatud riigi taotluses esitatakse piisavad tõendid selle kohta, et selline kumulatsioon on kõnealuse riigi konkreetseid kaubandus-, arengu- ja rahastamisvajadusi silmas pidades vajalik;

- b) kumulatsioon ei tekita teistele riikidele, kellel on õigus soodustusi saada, eelkõige EBA raames soodustatud riikidele tarbetuid kaubandusraskusi, pidades silmas kaubavoogude võimalikku ümbersuunamist;
  - c) soodustatud riik esitab tõendid selle kohta, et kui sellist kumulatsiooni ei võimaldata, ei saa ta kõnealuste kaupade suhtes kohaldatavaid päritolureegleid täita.
4. Kui komisjon hindab, kas taotlus on soodustatud riigi konkreetseid kaubandus-, arengu- ja rahastamisvajadusi silmas pidades õigustatud, tuginedes eelkõige kõnealuse riigi esitatud teabele, võtab ta arvesse seda, mil määral sõltub soodustatud riik taotlusega hõlmatud kolmandate riikidega integreeritud tootmisest, milline on sellise sõltuvuse mõju soodustatud riigi kestlikule arengule, milline on selliste sektorite tähtsus, kus integreeritud tootmist kasutatakse, soodustatud riigi majanduse jaoks ning millised on kõnealuste toodetega seotud tulevikuväljavaated.
5. Komisjon annab enne taotluse kohta otsuse tegemist soodustatud riigile võimaluse esitada oma seisukohad.

Artikkel 40

Käesoleva määruse rakendamisel tagatakse koostoime ja vastastikune täiendavus asjakohaste liidu välistegevuse meetmete ja programmidega, eelkõige arenguvaldkonnas.

Artikkel 41

1. Kui käesoleva määruse kohaselt alandatud väärtuselise tollimaksu määr on ühe impordideklaratsiooni puhul kuni 1 %, peatatakse selle tollimaksu kohaldamine täielikult.
2. Kui käesoleva määruse kohaselt alandatud koguselise tollimaksu määr on ühe impordideklaratsiooni puhul ühe eurodes arvutatud summa kohta kuni 2 eurot, peatatakse selle tollimaksu kohaldamine täielikult.
3. Kui lõigetest 1 ja 2 ei tulene teisiti, ümardatakse kooskõlas käesoleva määrusega arvutatud soodustollimaksu lõppmäär esimese kümnendkohani.

Artikkel 42

1. Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse statistilise allikana komisjoni (Eurostat) liidu väliskaubandusstatistikat.
2. Liikmesriigid saavad komisjonile (Eurostat) vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2019/2152¹⁶ oma statistilised andmed toodete kohta, mille suhtes on vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduuri kohaldatud tariifisoodustuste raames. Teabe kättesaadavuse hõlbustamiseks ja läbipaistvuse suurendamiseks tagab komisjon, et GSP jaotisi puudutavad asjakohased statistilised andmed on avalikus andmebaasis korrapäraselt kättesaadavad.

---

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2152, mis käsitleb Euroopa ettevõtlusstatistikat ja millega tunnistatakse kehtetuks kümme ettevõtlusstatistika valdkonna õigusakti (ELT L 327, 17.12.2019, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2152/oj>).

3. Kooskõlas rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artiklitega 55 ja 56 edastavad liikmesriigid komisjonile tema taotluse korral üksikasjalikud andmed tariifisoodustuste raames taotlusele eelnenud kuudel vabasse ringlusse lubatud toodete koguste ja väärtuse kohta. Need andmed sisaldavad andmeid käesoleva artikli lõikes 4 osutatud toodete kohta.
4. Komisjon jälgib tihedas koostöös liikmesriikidega kombineeritud nomenklatuuri koodide 0603, 0803 90 10, 1006, 1604 14, 1604 19 31, 1604 19 39, 1604 20 70, 1701, 1704, 1806 10 30, 1806 10 90, 2002 90, 2103 20, 2106 90 59, 2106 90 98, 6403, 2207 10 00, 2207 20 00, 2909 19 10, 3814 00 90, 3820 00 00, 3824 99 56, 38249957, 38249992, 38248400, 38248500, 38248600, 38248700, 38248800, 38249993 ja 38249996 alla kuuluvate toodete importi, et teha kindlaks, kas artiklites 26, 33, 34, 35 ja 37 osutatud tingimused on täidetud.

Artikkel 43

Asjakohasel juhul küsib komisjon korrapäraselt liidu ja soodustatud riikide kodanikuühiskonna esindajate seisukohti ja võtab nende esitatud teavet arvesse, sealhulgas spetsiaalsete dialoogide kaudu, et käesoleva määruse rakendamist kontrollida, seda jälgida ja hinnata.

Artikkel 44

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu käesoleva määruse rakendamisest, eelkõige VII peatüki alusel vastu võetud meetmetest.

Artikkel 45

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 3 lõikes 2, artikli 5 lõikes 3, artikli 6 lõikes 2, artikli 8 lõikes 6, artikli 10 lõigetes 4, 5 ja 7, artikli 11 lõikes 2, artikli 15 lõigetes 9 ja 13, artiklis 16, artikli 17 lõigetes 2 ja 3, artikli 23 lõigetes 10, 15 ja 16, artiklis 24 ja artikli 26 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõikes 2, artikli 5 lõikes 3, artikli 6 lõikes 2, artikli 8 lõikes 6, artikli 10 lõigetes 4, 5 ja 7, artikli 11 lõikes 2, artikli 15 lõigetes 9 ja 13, artiklis 16, artikli 17 lõigetes 2 ja 3, artikli 23 lõigetes 10, 15 ja 16, artiklis 24 ja artikli 26 lõikes 4 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 3 lõike 2, artikli 5 lõike 3, artikli 6 lõike 2, artikli 8 lõike 6, artikli 10 lõike 4, 5 või 7, artikli 11 lõike 2, artikli 15 lõike 9 või 13, artikli 16, artikli 17 lõike 2 või 3, artikli 23 lõike 10, 15 või 16, artikli 24 või artikli 26 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle kohta vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 46

1. Käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle kohta ei esitata vastuväidet kooskõlas lõikega 2. Delegeeritud õigusakti teatavastegemisel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.

2. Nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu võivad delegeeritud õigusakti kohta esitada vastuväiteid artikli 45 lõikes 6 osutatud korras. Sellisel juhul tunnistab komisjon pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide, õigusakti viivitamata kehtetuks.

Artikkel 47

1. Käesoleva määruse alusel saadud teavet kasutatakse ainult sel eesmärgil, milleks seda nõuti.
2. Käesoleva määruse alusel saadud teavet, mis on oma laadilt konfidentsiaalne või mis on esitatud konfidentsiaalsena, ei avalikustata ilma kõnealuse teabe esitaja sellekohase loata.
3. Igas teabe konfidentsiaalsena käsitamise taotluses märgitakse põhjused, miks teave on konfidentsiaalne. Kui teabe esitaja ei soovi teavet avalikustada ega luba seda üldises või kokkuvõtlikus vormis avaldada ning kui ilmneb, et teabe konfidentsiaalsena käsitamise taotlus on põhjendamatu, võib kõnealuse teabe jätta arvesse võtmata.
4. Teavet peetakse igal juhul konfidentsiaalseks, kui on tõenäoline, et selle avaldamisel on teabe esitajale või sellise teabe allikale või liidu kahepoolsetele rahvusvahelistele suhetele märkimisväärselt ebasoodne mõju.

5. Lõigete 1–4 kohaldamine ei takista liidu asutusi osutamast üldisele teabele ja eelkõige käesoleva määruse alusel tehtud otsuste põhjendustele. Need asutused peavad aga arvesse võtma asjaomaste füüsiliste ja juriidiliste isikute õigustatud huvi, et nende ärisaladusi ei avaldataks.

Artikkel 48

1. Komisjoni abistab üldiste tariifisoodustuste komitee, mis on loodud nõukogu määruse (EÜ) nr 732/2008¹⁷ alusel. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8 koostoimes selle artikliga 5.

---

¹⁷ Nõukogu 22. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 732/2008, millega kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste kava ajavahemikus 1. jaanuar 2009 kuni 31. detsember 2011 ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 552/97, (EÜ) nr 1933/2006 ja komisjoni määrusi (EÜ) nr 1100/2006 ja (EÜ) nr 964/2007 (ELT L 211, 6.8.2008, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/732/oj>).

Artikkel 49

Komisjon esitab 1. jaanuariks 2030 ja seejärel iga kolme aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule GSP mõju ja käesoleva määruse eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta aruande, mis hõlmab kolme viimast aastat ning milles käsitletakse kõiki artikli 1 lõikes 2 osutatud sooduskordasid ning komisjoni seiretegevust, sealhulgas ühtse kontaktpunkti kaudu esitatud, käesoleva määruse seisukohast asjakohaseid kaebusi puudutavat mittekonfidentsiaalset teavet.

Komisjon esitab 1. jaanuariks 2033 Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse rakendamise kohta aruande. Aruandes võib eelkõige arvesse võtta asjaomaste konventsioonide loetelu seoses ÜRO seireorganitelt saadud ajakohastatud teabega, sealhulgas tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste kohta, ning riikide staatuse muutumist astmestamise tulemusel ja üleminekumehhanisme, eelkõige seoses vähim arenenud riikidega. Asjakohasel juhul võib aruandele lisada ka seadusandliku ettepaneku.

Artikkel 50

Määrus (EL) nr 978/2012 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2027.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt VIII lisas esitatud vastavustabelile.

IX peatükk

Lõppsätted

Artikkel 51

1. Kõik määruse (EL) nr 978/2012 alusel algatatud ja lõpetamata uurimised või ajutise peatamise menetlused algatatakse käesoleva määruse alusel automaatselt uuesti, välja arvatud kõnealuse määruse alusel GSP+ raames soodustatud riigi suhtes, kui uurimine või menetlus käsitleb üksnes GSP+ raames antavaid soodustusi. Selline uurimine või menetlus algatatakse aga automaatselt uuesti, kui sama soodustatud riik taotleb käesoleva määruse alusel GSP+ raames soodustuste kohaldamist enne 1. jaanuari 2029.
2. Määruse (EL) nr 978/2012 alusel algatatud ja lõpetamata uurimise käigus saadud teavet võetakse arvesse iga uuesti algatatud uurimise puhul.

3. Riike, mis on 31. detsembri 2026. aasta seisuga määruse (EL) nr 978/2012 kohaselt GSP+ raames soodustatud riigid, nagu on sätestatud kõnealuse määruse III lisas nimetatud kuupäeval kehtinud versioonis, käsitatakse käesoleva määruse kohaselt GSP+ raames soodustatud riikidena kuni 31. detsembrini 2028. Riigid, kes soovivad jätkuvalt GSP+ raames soodustusi saada käesoleva määruse kohaselt alates 1. jaanuarist 2029, esitavad enne nimetatud kuupäeva kooskõlas käesoleva määruse artikli 10 lõigetega 1 ja 2 sellekohase taotluse. Taotluse esitanud riikide puhul jäetakse GSP+ raames antavad soodustused käesoleva määruse alusel jõusse ajavahemikul, mil komisjon hindab nende taotlust vastavalt käesoleva määruse artiklile 10, ja kohaldataval juhul käesoleva määruse artikli 45 lõikes 6 sätestatud vastuväidete esitamise tähtaja jooksul.

Artikkel 52

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2027. Artikli 5 lõiget 2, artikli 8 lõiget 2, artikli 10 lõiget 7, artikli 15 lõiget 12, artikli 23 lõiget 15, artikli 26 lõiget 4, artikli 34 lõiget 3 ja artiklit 45 kohaldatakse alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

Käesolevat määrust kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2036. Käesoleva määruse kohaldamise lõppemine ei mõjuta IV peatükis sätestatud EBA-d ega käesoleva määruse muid sätteid, niivõrd kui neid kohaldatakse koostoimes kõnealuse peatükiga.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISADE LOETELU

Lisa	Sisu
I	Riigid, kellel on õigus soodustusi saada, ja soodustatud riigid
II	Soodustatud riigid, kelle suhtes on GSP sooduskordade kohaldamine kõigi või teatavate nendest riikidest pärit toodete puhul ajutiselt peatatud
III	Standardse GSP ja GSP+-ga hõlmatud toodete loetelu
IV	Artiklite 8 ja 33 kohaldamise kord
V	III peatüki kohaldamise kord
VI	Asjaomased konventsioonid
VII	Ainult GSP+-ga hõlmatud toodete loetelu
VIII	Vastavustabel

ILISA

Riigid, kellel on õigus soodustusi saada, ja soodustatud riigid

Veerg A: tähestikuline kood vastavalt liidu väliskaubandusstatistikas kasutatavale riikide ja territooriumide nomenklatuurile

Veerg B: nimi

Veerg C: sooduskord GSP raames, mida riigi suhtes kohaldatakse

A	B	C
AE	Araabia Ühendemiraadid	
AF	Afganistan	EBA
AG	Antigua ja Barbuda	
AL	Albaania	
AM	Armeenia	
AO	Angola	EBA
AR	Argentina	
AZ	Aserbaidžaan	
BA	Bosnia ja Hertsegoviina	
BB	Barbados	
BD	Bangladesh	EBA
BF	Burkina Faso	EBA
BH	Bahrein	
BI	Burundi	EBA
BJ	Benin	EBA
BN	Brunei	
BO	Boliivia	Standardne GSP ¹

---

¹ Loetakse käesoleva määruse alusel GSP+ raames soodustatud riigiks kuni 31. detsembrini 2028. Vt artikli 51 lõige 3.

A	B	C
BR	Brasiilia	
BS	Bahama	
BT	Bhutan	EBA
BW	Botswana	
BY	Valgevene	Standardne GSP ²
BZ	Belize	
CD	Kongo Demokraatlik Vabariik	EBA
CF	Kesk-Aafrika Vabariik	EBA
CG	Kongo	Standardne GSP
CI	Côte d'Ivoire	
CK	Cooki saared	Standardne GSP
CL	Tšiili	
CM	Kamerun	
CO	Colombia	
CR	Costa Rica	
CU	Kuuba	
CV	Cabo Verde	Standardne GSP ³
DJ	Djibouti	EBA
DM	Dominica	
DO	Dominikaani Vabariik	
DZ	Alžeeria	
EC	Ecuador	
EG	Egiptus	
ER	Eritrea	EBA

² Täielik peatamine.

³ Loetakse käesoleva määruse alusel GSP+ raames soodustatud riigiks kuni 31. detsembrini 2028. Vt artikli 51 lõige 3.

A	B	C
ET	Etioopia	EBA
FJ	Fidži	
FM	Mikroneesia	Standardne GSP
GA	Gabon	
GD	Grenada	
GE	Gruusia	
GH	Ghana	
GM	Gambia	EBA
GN	Guinea	EBA
GQ	Ekvatoriaal-Guinea	
GT	Guatemala	
GW	Guinea-Bissau	EBA
GY	Guyana	
HN	Honduras	
HT	Haiti	EBA
ID	Indoneesia	
IN	India	Standardne GSP
IQ	Iraak	
IR	Iraan	
JM	Jamaica	
JO	Jordaania	
KE	Keenia	
KG	Kõrgõzstan	Standardne GSP ⁴
KH	Kambodža	EBA ⁵

⁴ Loetakse käesoleva määruse alusel GSP+ raames soodustatud riigiks kuni 31. detsembrini 2028. Vt artikli 51 lõige 3.

⁵ Osaline peatamine.

A	B	C
KI	Kiribati	EBA
KM	Komoorid	EBA
KN	Saint Kitts ja Nevis	
KW	Kuveit	
KZ	Kasahstan	
LA	Laos	EBA
LB	Liibanon	
LC	Saint Lucia	
LK	Sri Lanka	Standardne GSP ⁶
LR	Libeeria	EBA
LS	Lesotho	EBA
LY	Liibüa	
MA	Maroko	
MD	Moldova	
ME	Montenegro	
MG	Madagaskar	EBA
MH	Marshalli Saared	
MK	Põhja-Makedoonia	
ML	Mali	EBA
MM	Myanmar/Birma	EBA
MN	Mongoolia	Standardne GSP ⁷
MR	Mauritaania	EBA

---

⁶ Loetakse käesoleva määruse alusel GSP+ raames soodustatud riigiks kuni 31. detsembrini 2028. Vt artikli 51 lõige 3.

⁷ Loetakse käesoleva määruse alusel GSP+ raames soodustatud riigiks kuni 31. detsembrini 2028. Vt artikli 51 lõige 3.

A	B	C
MU	Mauritius	
MV	Maldiivid	
MW	Malawi	EBA
MX	Mehhiko	
MY	Malaisia	
MZ	Mosambiik	EBA
NA	Namiibia	
NE	Niger	EBA
NG	Nigeeria	Standardne GSP
NI	Nicaragua	
NP	Nepal	EBA
NR	Nauru	
NU	Niue	Standardne GSP
OM	Omaan	
PA	Panama	
PE	Peruu	
PG	Paapua Uus-Guinea	
PH	Filipiinid	Standardne GSP ⁸
PK	Pakistan	Standardne GSP ⁹
PW	Belau	
PY	Paraguay	
QA	Katar	

---

⁸ Loetakse käesoleva määruse alusel GSP+ raames soodustatud riigiks kuni 31. detsembrini 2028. Vt artikli 51 lõige 3.

⁹ Loetakse käesoleva määruse alusel GSP+ raames soodustatud riigiks kuni 31. detsembrini 2028. Vt artikli 51 lõige 3.

A	B	C
RW	Rwanda	EBA
SA	Saudi Araabia	
SB	Saalomoni Saared	EBA
SC	Seišellid	
SD	Sudaan	EBA
SL	Sierra Leone	EBA
SN	Senegal	EBA
SO	Somaalia	EBA
SR	Suriname	
SS	Lõuna-Sudaan	EBA
ST	São Tomé ja Príncipe	EBA ¹⁰
SV	El Salvador	
SY	Süüria	Standardne GSP
SZ	Svaasimaa (Eswatini)	
TD	Tšaad	EBA
TG	Togo	EBA
TH	Tai	
TJ	Tadžikistan	Standardne GSP
TL	Ida-Timor	EBA
TM	Türkmenistan	
TN	Tuneesia	
TO	Tonga	

---

¹⁰ Delegeeritud määruse (EL) 2025/1951 kohaselt ei ole São Tomé ja Príncipe alates 1. jaanuarist 2029 enam EBA raames soodustatud riik ning temast saab standardse GSP raames soodustatud riik.

A	B	C
TT	Trinidad ja Tobago	
TV	Tuvalu	EBA
TZ	Tansaania	EBA
UA	Ukraina	
UG	Uganda	EBA
UY	Uruguay	
UZ	Usbekistan	Standardne GSP ¹¹
VC	Saint Vincent ja Grenadiinid	
VE	Venezuela	
VN	Vietnam	
VU	Vanuatu	Standardne GSP
WS	Samoa	
XK	Kosovo ¹²	
RS	Serbia	
YE	Jeemen	EBA
ZA	Lõuna-Aafrika	
ZM	Sambia	EBA
ZW	Zimbabwe	

---

¹¹ Loetakse käesoleva määruse alusel GSP+ raames soodustatud riigiks kuni 31. detsembrini 2028. Vt artikli 51 lõige 3.

¹² Kõnealune nimekasutus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244 (1999) ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

II LISA

Soodustatud riigid, kelle suhtes on GSP sooduskordade kohaldamine
kõigi või teatavate nendest riikidest pärit toodete puhul
ajutiselt peatatud

Veerg A: tähestikuline kood vastavalt liidu väliskaubandusstatistikas kasutatavale riikide ja territooriumide nomenklatuurile

Veerg B: nimi

Veerg C: sooduskord, mille kohaldamine riigi suhtes on peatatud

A	B	C
BY	Valgevene	Standardne GSP ¹
KH	Kambodža	EBA ²

---

¹ Täielik peatamine.

² Osaline peatamine.

III LISA

Standardse GSP ja GSP+-ga hõlmatud toodete loetelu

Olenemata kaupade kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise üldreeglitest, tuleb toodete kirjeldust pidada soovituslikuks ning tariifisoodustused määratakse kindlaks CN-koodidega. Kui esitatud on CN-koodid, millel on prefiks „ex“, määratakse tariifisoodustused kindlaks nii CN-koodi kui ka kirjelduse põhjal.

Tärniga (*) märgistatud CN-koodiga tooted kantakse loetellu asjakohastes liidu õigusaktides ette nähtud tingimuste kohaselt.

Veerus „Tundlik/mittetundlik“ osutatakse toodetele, mis on hõlmatud standardse GSPga (artikkel 6). Kõnealuseid tooteid tähistatakse loetelus lühendiga MT (mittetundlikud tooted artikli 7 lõike 1 kohaldamisel) või T (tundlikud tooted artikli 7 lõike 2 kohaldamisel).

Lihtsustamise huvides on tooted jaotatud gruppidesse. Neisse võivad kuuluda tooted, mille puhul ühise tollitariifistiku maksumäärade kohaldamine on peatatud.

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
S-1a	01	0101 29 90	Elushobused, v.a tõupuhtad aretusloomad, v.a tapaloomad	T
		0101 30 00	Eluseeslid	T
		0101 90 00	Elusmuulad ja -hobueeslid	T
		0104 20 10*	Elusad tõupuhtad aretuskitsed	T
		0106 14 10	Elusad koduküülikud	T
		0106 39 10	Elustuvid	T
	02	0205 00	Hobuse-, eesli-, muula- või hobueesliliha, värsked, jahutatud või külmutatud	T
		0206 80 91	Hobuse, eesli, muula või hobueesli söödav rups, värsked või jahutatud, v.a farmaatsiatoodete tooraineks	T
		0206 90 91	Hobuse, eesli, muula või hobueesli söödav rups, külmutatud, v.a farmaatsiatoodete tooraineks	T
		0207 14 91	Kana- ja kukemaks (liigist <i>Gallus domesticus</i>), külmutatud	T
		0207 27 91	Külmutatud kalkunimaks	T
		0207 45 95 0207 55 95 0207 60 91	Pardi-, hane- või pärllkanamaks, külmutatud, v.a rasvane pardi- või hanemaks	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		0208 90 70	Konnakoivad	MT
		0210 99 10	Hobuseliha, soolatud, soolvees või kuivatatud	T
		0210 99 59	Veise rups, v.a paks vaheliha ja õhuke vaheliha, soolatud, soolvees, kuivatatud või suitsutatud	T
		ex 0210 99 85	Lamba ja kitse rups, soolatud, soolvees, kuivatatud või suitsutatud	T
		ex 0210 99 85	Rups, soolatud, soolvees, kuivatatud või suitsutatud, v.a linnumaks ja kodusea, veise, lamba või kitse rups	T
	04	0403 20 41	Jogurt, šokolaadi-, vürtsi-, kohvi- või kohviekstraktide, taime-, taimeosade, teravilja- või pagaritoodete lisandiga: sisaldavad piimarasvu alla 1,5 %, sahharoosi (sealhulgas invertsuhkur) või isoglükoosi alla 5 %, glükoosi või tärklist alla 5 % massist	T
		0403 20 51	Jogurt, lõhna- või maitseainetega või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga	T
		0403 20 53		
		0403 20 59		
		0403 20 91		
		0403 20 93		
		0403 20 99		
		0403 90 71	Petipiim, kalgendatud piim ja koor; keefir ja muu fermenteeritud või hapendatud piim ja koor, lõhna- või maitseainetega või puuvilja-, pähkli- või kakaolisandiga	T
		0403 90 73		
		0403 90 79		
		0403 90 91		
		0403 90 93		
		0403 90 99		

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		0405 20 10	Piimarasvavõided, rasvasisaldus vähemalt 39 %, kuid mitte üle 75 % massist	T
		0405 20 30		
		0407 19 90 0407 29 90 0407 90 90	Koorega linnunad, värsked, konserveeritud või kuumtöödeldud, v.a kodulindude munad	T
		0410 10	Putukad	T
		0410 90 00	Mujal nimetamata muud loomse päritoluga toiduained	T
	05	0511 99 39	Looduslikud loomsed käsnad, välja arvatud töötlemata	T
S-1b	03	ex grupp 3	Kalad ja vähid, limused ja muud veeselgrootud, v.a alamrubriigi 0301 19 00 tooted	T
		0301 19 00	Elusad dekoratiivsed merekalad	MT
S-2a	06	ex grupp 6	Eluspuud ja muud taimed; taimesibulad, -juured jms; lõikelilled ja dekoratiivne taimmaterjal, v.a alamrubriikide 0603 12 00 ja 0604 20 40 tooted	T
		0603 12 00	Värsked lõikenelgid ja nelgipungad lillekimpude valmistamiseks ja kaunistusteks	MT
		0604 20 40	Värsked okaspuuoksad	MT
S-2b	07	0701	Kartulid, värsked või jahutatud	T
		0703 10	Sibul ja šalott, värske või jahutatud	T
		0703 90 00	Porrulauk jm sibulköögiviljad, värsked või jahutatud	T
		0704	Kapsas, lillkapsas, nuikapsas, lehtkapsas ja muu söödav kapsas perekonnast <i>Brassica</i> , värske või jahutatud	T
		0705	Aedsalat (<i>Lactuca sativa</i>) ja sigur (<i>Cichorium spp.</i>), värske või jahutatud	T
		0706	Porgand, naeris, söögipeet, aed-piimjuur, juurseller, redis jms söödav juurvili, värske või jahutatud	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		ex 0707 00 05	Kurgid, värsked või jahutatud, 16. mai – 31. oktoober	T
		0708	Kaunviljad, poetatud või poetamata, värsked või jahutatud	T
		0709 20 00	Spargel, värsked või jahutatud	T
		0709 30 00	Baklažaan, värsked või jahutatud	T
		0709 40 00	Seller, v.a juurseller, värsked või jahutatud	T
		0709 51 00 0709 52 00 0709 53 00 0709 54 00 0709 55 00 0709 59 00	Seened, värsked või jahutatud, v.a alamrubriigi 0709 56 00 tooted	T
		0709 60 10	Paprika, värsked või jahutatud	T
		0709 60 99	Perekonna <i>Capsicum</i> või <i>Pimenta</i> viljad, värsked või jahutatud, v.a paprika, v.a kapsaitsiini või õlivaikvärvide tootmiseks, v.a eeterlike õlide või resinoidide tööstuslikuks tootmiseks	T
		0709 70 00	Spinat, uusmeremaa spinat ja aedspinat, värsked või jahutatud	T
		ex 0709 91 00	Artišokid, värsked või jahutatud, 1. juuli – 31. oktoober	T
		0709 92 10*	Oliivid, värsked või jahutatud, muuks kasutuseks peale õli tootmise	T
		0709 93 10	Kabatšokid, värsked või jahutatud	T
		0709 93 90 0709 99 90	Muu köögivili, värsked või jahutatud	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		0709 99 10	Salatid, v.a aedsalat (<i>Lactuca sativa</i>) ja sigur (<i>Cichorium</i> spp.), värsked või jahutatud	T
		0709 99 20	Lehtpeet ehk mangold ja hispaania artišokid, värsked või jahutatud	T
		0709 99 40	Kapparid, värsked või jahutatud	T
		0709 99 50	Apteegitill, värsked või jahutatud	T
		ex 0710	Külmutatud köögivili (toores või eelnevalt aurutatud või keedetud), v.a alamrubriigi 0710 80 85 tooted	T
		ex 0711	Lühiajaliseks säilitamiseks konserveeritud köögivili, kuid kohe tarbimiseks kõlbmatud, v.a alamrubriigi 0711 20 90 tooted	T
		ex 0712	Kuivatatud köögivili (tervelt, tükeldatult, viilutatult, purustatult või pulbrina), muul viisil töötlemata, v.a oliivid ja alamrubriigi 0712 90 19 tooted	T
		0713	Kuivatatud kaunviljad (poetatud, kooritud või koorimata, tükeldatud või tükeldamata)	T
		0714 20 10*	Bataadid, värsked, terved, mõeldud inimtoiduks	MT
		0714 20 90	Bataadid, värsked, jahutatud, külmutatud või kuivatatud, tükeldatud või tükeldamata või graanulitena, v.a värsked ja terved ja inimtoiduks mõeldud	T
		0714 90 90	Maapirn jms suure inuliinisisaldusega juured ja mugulad, värsked, jahutatud, külmutatud või kuivatatud, tükeldatud või tükeldamata või graanulitena; saagopalmi säsi	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
	08	0802 11 90	Mandlid, värsked või kuivatatud, lüditud või lüdimata, v.a mõrumandlid	T
		0802 12 90		
	08	0802 21 00	Sarapuupähklid (<i>Corylus</i> spp.), värsked või kuivatatud, lüditud või lüdimata	T
		0802 22 00		
	08	0802 31 00	Kreeka pähklid, värsked või kuivatatud, lüditud või lüdimata	T
		0802 32 00		
	08	0802 41 00	Kastanid (<i>Castanea</i> spp.), värsked või kuivatatud, lüditud või lüdimata, kooritud või koorimata	T
		0802 42 00		
	08	0802 51 00	Pistaatsiapähklid, värsked või kuivatatud, lüditud või lüdimata, kooritud	MT
		0802 52 00		
	08	0802 61 00	Makadaamiapähklid, värsked või kuivatatud, lüditud või lüdimata, kooritud või koorimata	MT
		0802 62 00		
	08	0802 90 85	Muud pähklid, värsked või kuivatatud, lüditud või lüdimata, kooritud või koorimata	MT
		0802 91 00 0802 92 00		
	08	0803 10 10	Jahubanaanid, värsked	T
		0803 10 90		
	08	0803 90 90	Kuivatatud banaanid, sh jahubanaanid	T
		0804 10 00		
	08	0804 20 10	Viigimarjad, värsked või kuivatatud	T
		0804 20 90		
	08	0804 30 00	Ananassid, värsked või kuivatatud	T
		0804 40 00		

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		ex 0805 21	Mandariinid (sh tangeriinid ja satsumad) ning klementiinid, vilkingid jms tsitrushübriidid, värsked või kuivatatud, 1. märts – 31. oktoober	T
		ex 0805 22 00		
		ex 0805 29 00		
		0805 40 00	Greibid, sh pomelod, värsked või kuivatatud	MT
		0805 50 90	Laimid (<i>Citrus aurantifolia</i> , <i>Citrus latifolia</i>), värsked või kuivatatud	T
		0805 90 00	Muud tsitrusviljad, värsked või kuivatatud	T
		ex 0806 10 10	Värsked lauaviinamarjad, 1. jaanuar – 20. juuli ja 21. november – 31. detsember, v.a sordist „Empero“ (<i>Vitis vinifera</i> cv.) 1.– 31. detsember	T
		0806 10 90	Muud värsked viinamarjad	T
		ex 0806 20	Kuivatatud viinamarjad, v.a alamrubriigi ex 0806 20 30 tooted kontaktpakendis netomassiga üle 2 kg	T
		0807 11 00	Melonid (sh arbuusid), värsked	T
		0807 19 00		
		0808 10 10	Siidriõunad, värsked, lahtiselt, 16. september – 15. detsember	T
		0808 30 10	Siidripirnid, värsked, lahtiselt, 1. august – 31. detsember	T
		ex 0808 30 90	Muud pirnid, värsked, 1. mai – 30. juuni	T
		0808 40 00	Küdooniad, värsked	T
		ex 0809 10 00	Aprikoosid, värsked, 1. jaanuar – 31. mai ja 1. august – 31. detsember	T
		0809 21 00	Hapukirsid (<i>Prunus cerasus</i>), värsked	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		ex 0809 29	Kirsid, värsked, 1. jaanuar – 20. mai ja 11. august – 31. detsember, v.a hapukirsid (<i>Prunus cerasus</i>)	T
		ex 0809 30	Virsikud, sh nektariinid, värsked, 1. jaanuar – 10. juuni ja 1. oktoober – 31. detsember	T
		ex 0809 40 05	Ploomid, värsked, 1. jaanuar – 10. juuni ja 1. oktoober – 31. detsember	T
		0809 40 90	Laukaploomid, värsked	T
		ex 0810 10 00	Maasikad, värsked, 1. jaanuar – 30. aprill ja 1. august – 31. detsember	T
		0810 20	Vaarikad, põldmurakad, mooruspuumarjad ja logani murakad, värsked	T
		0810 30	Mustad, valged ja punased sõstrad ning karusmarjad, värsked	T
		0810 40 30	Marjad liigist <i>Vaccinium myrtillus</i> , värsked	T
		0810 40 50	Marjad liikidest <i>Vaccinium macrocarpon</i> ja <i>Vaccinium corymbosum</i> , värsked	T
		0810 40 90	Muud marjad perekonnast <i>Vaccinium</i> , värsked	T
		0810 50 00	Kiivid, värsked	T
		0810 60 00	Durianid, värsked	T
		0810 70 00	Kakiploomid (diospüürid)	T
		0810 90 75	Muud puuviljad ja marjad, värsked	
		ex 0811	Külmutatud puuviljad, marjad ja pähklid, kuumtöötlemata, aurutatud või vees keedetud, suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma, v.a alamrubriikide 0811 10 ja 0811 20 tooted	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		ex 0812	Lühiajaliseks säilitamiseks konserveeritud puuviljad, marjad ja pähklid, kuid kohe tarbimiseks kõlbmatud, v.a alamrubriigi 0812 90 30 tooted	T
		0812 90 30	Papaiad	MT
		0813 10 00	Aprikoosid, kuivatatud	T
		0813 20 00	Mustad ploomid	T
		0813 30 00	Õunad, kuivatatud	T
		0813 40 10	Virsikud, sh nektariinid, kuivatatud	T
		0813 40 30	Pirnid, kuivatatud	T
		0813 40 50	Papaiad, kuivatatud	MT
		0813 40 95	Muud kuivatatud puuviljad ja marjad, v.a rubriikidesse 0801–0806 kuuluvad viljad	MT
		0813 50 12	Kuivatatud puuviljade segud (v.a rubriikidesse 0801–0806 kuuluvate puuviljade segud) papaiadest, tamarindidest, kašuõuntest, litšidest, jakadest, sapatilli ploomidest, kannatuslille viljadest, karambooladest ja pitahaiadest, mis ei sisalda musti ploome	T
		0813 50 15	Muud kuivatatud puuviljade segud, v.a rubriikidesse 0801–0806 kuuluvate puuviljade segud, mis ei sisalda musti ploome	T
		0813 50 19	Kuivatatud puuviljade segud, v.a rubriikidesse 0801–0806 kuuluvate puuviljade segud, mustade ploomidega	T
		0813 50 31	Segud, mis koosnevad eranditult rubriikidesse 0801 ja 0802 kuuluvatest troopilistest pähklitest	T
		0813 50 39	Segud, mis koosnevad eranditult rubriikidesse 0801 ja 0802 kuuluvatest pähklitest, v.a troopilised pähklid	T
		0813 50 91	Muud grupi 8 pähklite ning kuivatatud puuviljade ja marjade segud, mis ei sisalda musti ploome ega viigimarju	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		0813 50 99	Muud grupi 8 pähklite ning kuivatatud puuviljade ja marjade segud	T
		0814 00 00	Tsitrusviljade või meloni (sh arbuusi) koor, värske, külmutatud, kuivatatud või lühiajaliselt säilitatud soolvees, väävlisapud vee või muus konserveerivas lahuses	MT
S-2c	09	ex grupp 9	Kohv, tee, mate ja maitseained, v.a alamrubriikide 0901 12 00, 0901 21 00, 0901 22 00, 0901 90 90 ja 0904 21 10, rubriikide 0905 ja 0907 ning alamrubriikide 0910 91 90, 0910 99 33, 0910 99 39, 0910 99 50 ja 0910 99 99 tooted	MT
		0901 12 00	Kohv, röstimata, kofeiinivaba	T
		0901 21 00	Kohv, röstitud, kofeiiniga	T
		0901 22 00	Kohv, röstitud, kofeiinivaba	T
		0901 90 90	Kohviasendajad, mis sisaldavad naturaalselt kohvi mis tahes vahekorras	T
		0904 21 10	Paprika, kuivatatud, purustamata ja jahvatamata	T
		0905	Vanill	T
		0907	Nelk (kogu vili, pungad ja varred)	T
		0910 91 90	Kahe või enama rubriikidesse 0904–0910 kuuluva toote segud, purustatud või jahvatatud	T
		0910 99 33	Aed-liivatee, v.a nõmm-liivatee (<i>Thymus serpyllum</i> L.); loorberilehed	T
		0910 99 39		
		0910 99 50		
		0910 99 99	Muud maitseained, purustatud või jahvatatud, v.a kahe või enama rubriikidesse 0904–0910 kuuluva toote segud	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
S-2d	10	1008 50 00	Tšiili hanemalts (kinoa ehk <i>Chenopodium quinoa</i>)	T
	11	ex 1104 29 17	Kroovitud teravili, v.a oder, kaer, mais, riis ja nisu	T
		1105	Kartulist valmistatud peen- ja jämejahu, pulber, helbed ja graanulid	T
		1106 10 00	Rubriigi 0713 kuivatatud kaunviljadest valmistatud peen- ja jämejahu ning pulber	T
		1106 30	Grupi 8 toodetest valmistatud peen- ja jämejahu ning pulber	T
		1108 20 00	Inuliin	T
	12	ex grupp 12	Õliseemned ja õliviljad; mitmesugused terad, seemned ja viljad, v.a alamrubriikide 1209 21 00, 1209 23 80, 1209 29 50, 1209 29 80, 1209 30 00, 1209 91 80 ja 1209 99 91 tooted; tööstuses kasutatavad taimed ja ravimtaimed, v.a rubriigi 1210 ja alamrubriigi 1211 90 30 tooted ning alamrubriikide 1212 91 ja 1212 93 00 tooted	T
		1209 21 00	Lutserniseemned, külviks kasutatavad	MT
		1209 23 80	Muud aruheina seemned, külviks kasutatavad	MT
		1209 29 50	Lupiiniseemned, külviks kasutatavad	MT
		1209 29 80	Muude söödataimede seemned, külviks kasutatavad	MT
		1209 30 00	Peamiselt õite saamiseks kasvatatavate rohhtaime seemned, külviks kasutatavad	MT
		1209 91 80	Muude köögiviljade seemned, külviks kasutatavad	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		1209 99 91	Peamiselt õite saamiseks kasvatatavate taimede seemned, külviks kasutatavad, v.a alamrubriiki 1209 30 00 kuuluvate rohhtaimede seemned	MT
		1211 90 30	Tonkaoad, värsked, jahutatud, külmutatud või kuivatatud, tükeldatud või tükeldamata, purustatud või purustamata, pulbristatud või pulbristamata	MT
	13	ex grupp 13	Šellak; kummivaigud, vaigud ja muud taimemahlad ja -ekstraktid, v.a alamrubriigi 1302 12 00 tooted	T
		1302 12 00	Taimemahlad ja lagritsaekstraktid	MT
S-3	15	1501 90 00	Kodulinnurasv ja -rasvkude, v.a rubriiki 0209 või 1503 kuuluv	T
		1502 10 90 1502 90 90	Veise-, lamba- või kitserasv ja -rasvkude, v.a rubriiki 1503 kuuluv ja v.a kasutamiseks tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks	T
		1503 00 19	Rasvasteariin ja oleosteariin, v.a kasutamiseks tööstusliku toorainena	T
		1503 00 90	Sulatatud searasvaõli, oleoõli ja rasvõli, emulgeerimata, segamata või muul viisil töötlemata, v.a muuks tööstuslikuks kasutuseks ettenähtud rasvõli, v.a toiduainete tootmiseks	T
		1504	Kalade või mereimetajate rasvad, õlid ja nende fraktsioonid (rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata)	T
		1505 00 10	Villarasv, töötlemata	T
		1507	Sojaõli ja selle fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata	T
		1508	Maapähkliõli ja selle fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		1511 10 90	Palmi toorõli, v.a kasutamiseks tehnilisel otstarbel või tööstusliku toorainena, v.a toiduainete tootmiseks, kuid keemiliselt modifitseerimata	T
		1511 90	Palmiõli ja selle fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata, v.a toorõli	T
		1512	Päevalille-, safloori- või puuvillaõli ja nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata	T
		1513	Kookospähkli- (kopra-), palmituuma- või babassupalmiõli ja nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata	T
		1514	Rapsi-, rüpsi- või sinepiõli ja nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata	T
		1515	Muud mittelenduvad taime- või mikroobsed rasvad ja -õlid (sh jojobiõli) ja nende fraktsioonid, rafineeritud või rafineerimata, kuid keemiliselt modifitseerimata	T
		ex 1516	Loomsed, taimsed või mikroobsed rasvad või õlid ja nende fraktsioonid, osaliselt või täielikult hüdrogeenitud, esterdatud, ümberesterdatud või elaidiseeritud, rafineeritud või rafineerimata, kuid edasi töötlemata, v.a alamrubriigi 1516 20 10 tooted	T
		1516 20 10	Hüdrogeenitud kastoorõli, nn opaalvaha	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		1517	Margariin; söödavad segud või valmistised loomsetest, taimsetest või mikroobsetest rasvadest või õlidest või grupi 15 erinevate rasvade või õlide fraktsioonidest, v.a rubriiki 1516 kuuluvatest toidurasvadest või -õlidest ning nende fraktsioonidest	T
		1518 00	Loomsed, taimsed või mikroobsed rasvad ja õlid ning nende fraktsioonid, keedetud, oksüdeeritud, veetustatud, vääveldatud, läbipuhutud, polümeriseeritud vaakumis kõrge kuumuse juures või inertgaasis või muul viisil keemiliselt modifitseeritud, v.a rubriigi 1516 tooted; mujal nimetamata loomsete või taimsete rasvade või õlide või erinevate gruppi 15 kuuluvate rasvade või õlide fraktsioonide toidukõlbmatud segud või valmistised	T
		1521 90 99	Meevaha ja muud putukavahad, rafineeritud või rafineerimata, värvitud või värvimata, v.a toorvaha	T
		1522 00 10	Degraa (parkerasv)	T
		1522 00 91	Õlijätted ja -setted; seebirasv, v.a oliiviõli omadustega õlised sisaldav	T
S-4a	16	1601 00 10	Vorstid jms tooted maksast; maksa baasil valmistatud toiduained	T
		1602 20 10	Hane- või pardimaksatooted või -konservid	T
		1602 41 90	Tooted või konservid sea tagaosadest ja nende jaotustükkidest, v.a kodusea	T
		1602 42 90	Tooted või konservid sea abatükkidest ja nende jaotustükkidest, v.a kodusea	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		1602 49 90	Muud tooted või konservid sealihast või rupsist, sh segud, v.a kodusea	T
		1602 90 31	Muud tooted või konservid uluki või küüliku lihast või rupsist	T
		1602 90 69	Muud tooted või konservid lamba, kitse või muu looma lihast või rupsist, mis ei sisalda kuumtöötlemata veiseliha või rupsi ega kodusea liha või rupsi	T
		1602 90 91		
		1602 90 95		
		1602 90 99		
		1603 00 10	Ekstraktid ja mahlad lihast, kalast või vähkidest, limustest või muudest veeseligrootutest, kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg	T
		1604	Kalatooted ja -konservid; kaaviar ja kalamarjast valmistatud kaaviariasendajad	T
		1605	Tooted või konservid vähkidest, limustest või muudest veeseligrootutest	T
S-4b	17	1702 50 00	Keemiliselt puhas fruktoos	T
		1702 90 10	Keemiliselt puhas maltoos	T
		1704	Suhkrukondiitritooted (sh valge šokolaad), mis ei sisalda kakaod	T
	18	Grupp 18	Kakao ja kakaotooted	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
	19	ex grupp 19	Tooted teraviljast, jahust, tärklisest või piimast; valikpagaritooted, v.a alamrubriikide 1901 20 00 ja 1901 90 91 tooted	T
		1901 20 00	Segud ja tainad rubriigis 1905 nimetatud pagaritoodete valmistamiseks	MT
		1901 90 91	Muud, mis ei sisalda piimarasvu, sahharoosi, isoglükoosi, glükoosi ega tärklist või sisaldavad piimarasvu alla 1,5 %, sahharoosi (sealhulgas invertsuhkur) või isoglükoosi alla 5 % ning glükoosi või tärklist alla 5 %, välja arvatud pulbrilised toiduained rubriikide 0401–0404 kaupadest	MT
	20	ex grupp 20	Tooted köögi- ja puuviljadest, marjadest, pähklitest või muudest taimeosadest, v.a alamrubriikide 2008 20 19, 2008 20 39 ja rubriigi 2002, alamrubriikide 2005 80 00 ja 2008 40 19, 2008 40 31, 2008 40 51 – 2008 40 90, 2008 70 19, 2008 70 51, 2008 70 61 – 2008 70 98 alla kuuluvad tooted	T
		2008 20 19	Ananassid, muul viisil toiduks valmistatud või konserveeritud, piirituselisandiga, mujal nimetamata	MT
		2008 20 39		
	21	ex grupp 21	Mitmesugused toiduvalmistised, v.a alamrubriikide 2101 20 ja 2102 20 19 tooted ja v.a alamrubriikide 2106 10, 2106 90 30, 2106 90 51, 2106 90 55 ja 2106 90 59 tooted	T
		2101 20	Tee- ja mateekstraktid, -essentsid ja -kontsentraadid, teel või matel või nende ekstraktidel, essentsidel ja kontsentraatidel põhinevad tooted	MT
		2102 20 19	Muud mitteaktiivsed pärmid	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
	22	ex grupp 22	Joogid, alkohol ja äädikas, v.a rubriigi 2207, alamrubriikide 2204 10 11 – 2204 30 10 ja 2208 40 alla kuuluvad tooted	T
	23	2302 50 00	Kliid, pebred jm kaunviljade tuulamis-, jahvatus-vm töötlusjäädid ja -jäätmel, granuleerimata või granuleeritud	T
		2307 00 19	Muu veinisete	T
		2308 00 19	Muud viinamarjade pressimisjäädid	T
		2308 00 90	Mujal nimetamata taimse päritoluga loomasöödaks kasutatavad tooted, jäätmel ja kõrvalproduktid, granuleerimata või granuleeritud	MT
		2309 10 90	Muu jaemüügiks pakendatud kassi- ja koeratoit, v.a mis sisaldab tärklist, glükoosi, glükoosisiirupit, maltodekstriini või maltodekstriinisiirupit, mis kuuluvad alamrubriikidesse 1702 30 50 – 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 ja 2106 90 55, või piimatooteid	T
		2309 90 10	Loomasöödana kasutatavad lahustatud tooted kalast või mereimetajatest	MT
		2309 90 91	Loomasöödana kasutatavad suhkrupeedi pressimisjäädid lisatud melassiga	T
		2309 90 96	Muud loomasöödana kasutatavad tooted, mis sisaldavad vähemalt 49 % massist koliinkloriidi, orgaanilisel või anorgaanilisel baasil	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
S-4c	24	ex grupp 24	Tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad, v.a alamrubriigi 2401 10 60 tooted	T
		2401 10 60	Päikese käes kuivatatud idamaine tubakas, eemaldamata leherootsudega	MT
S-5	25	2519 90 10	Magneesiumoksiid, v.a kaltsineeritud looduslik magneesiumkarbonaat	MT
		2522	Kustutatud, kustutamata ja hüdrauliline lubi, v.a rubriigi 2825 kaltsiumoksiid ja -hüdroksiid	MT
		2523	Portlandtsement, aluminaattsement, räbutssement, supersulfaatsement jms hüdraulilised tsemendid, värvitud või värvimata, klinkritena või mitte	MT
	27	Grupp 27	Mineraalkütused, mineraalõlid ja nende destilleerimissaadused; bituumenained; mineraalvahad	MT
S-6a	28	2801	Fluor, kloor, broom ja jood	MT
		2802 00 00	Sublimeeritud või sadestatud väävel; kolloidväävel	MT
		ex 2804	Vesinik, vääriskaasid ja muud mittemetallid, v.a alamrubriigi 2804 69 00 tooted	MT
		2805 19	Leelismetallid või leelismuldmetallid, muud kui naatrium ja kaltsium	MT
		2805 30	Haruldased muldmetallid, skandium ja ütrium (ehedana, segudena või sulamitena)	MT
		2806	Vesinikkloriid (vesinikkloriidhape); kloroväävelhape	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		2807 00	Väävelhape; ooleum	MT
		2808 00 00	Lämmastikhape; sulfolämmastikhapped	MT
		2809	Difosforpentaoksiid; fosforhape; kindla või muutuva keemilise koostisega polüfosforhapped	MT
		2810 00 90	Booroksiidid, v.a diboortrioksiid; boorhapped	MT
		2811	Muud anorgaanilised happed ja mittemetallide anorgaanilised hapnikuühendid	MT
		2812	Halogeniidid ja mittemetallide halogeniidoksiidid	MT
		2813	Mittemetallide sulfiidid; tehniline fosfortrisulfiid	MT
		2814	Ammoniaak, veevaba või vesilahusena	T
		2815	Naatriumhüdroksiid (kaustiline sooda); kaaliumhüdroksiid (kaustiline potas); naatrium- või kaaliumperoksiid	T
		2816	Magneesiumhüdroksiid ja -peroksiid; strontsiumi ja baariumi oksiidid, hüdroksiidid ja peroksiidid	MT
		2817 00 00	Tsinkoksiid; tsinkperoksiid	T
		2818 10	Kindla või muutuva keemilise koostisega tehiskorund	T
		2818 20 00	Alumiiniumoksiidid, v.a tehiskorund	MT
		2819	Kroomoksiidid ja -hüdroksiidid	T
		2820	Mangaanoksiidid	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		2821	Raudoksiidid ja -hüdroksiidid; muldvärvid, mis sisaldavad vähemalt 70 massiprotsenti keemiliselt seotud rauda (arvestatuna Fe ₂ O ₃ -le)	MT
		2822 00 00	Koobaltoksiidid ja -hüdroksiidid; tehnilised koobaltoksiidid	MT
		2823 00 00	Titaanoksiidid	T
		2824	Pliioksiidid; punane ja oranž pliimennik	MT
		ex 2825	Hüdrasiin ja hüdroksüülamiin, nende anorgaanilised soolad; muud anorgaanilised alused; muud metalloksiidid, hüdroksiidid ja peroksiidid, v.a alamrubriikide 2825 10 00 ja 2825 80 00 alla kuuluvad tooted	MT
		2825 10 00	Hüdrasiin ja hüdroksüülamiin, nende anorgaanilised soolad	T
		2825 80 00	Antimonoksiidid	T
		2826	Fluoriidid; fluorosilikaadid, fluoroaluminaadid jm fluori liitsoolad	MT
		ex 2827	Kloriidid, kloriidoksiidid ja kloriidhüdroksiidid, v.a alamrubriikide 2827 10 00 ja 2827 32 00 alla kuuluvad tooted; bromiidid ja bromiidoksiidid; jodiidid ja jodiidoksiidid	MT
		2827 10 00	Ammooniumkloriid	T
		2827 32 00	Alumiiniumkloriidid	T
		2828	Hüpokloritid; tehniline kaltsiumhüpoklorit; kloritid; hüpobromitid	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		2829	Kloraadid ja perkloraadid; bromaadid ja perbromaadid; jodaadid ja perjodaadid	MT
		ex 2830	Sulfiidid, v.a alamrubriigi 2830 10 00 tooted; kindla või muutuva keemilise koostisega polüsulfiidid	MT
		2830 10 00	Naatriumsulfiidid	T
		2831	Ditionitid ja sulfoksülaadid	MT
		2832	Sulfitid; tiosulfaadid	MT
		2833	Sulfaadid; maarjad; perokso sulfaadid (persulfaadid)	MT
		2834 10 00	Nitritid	T
		2834 21 00	Kaaliumnitraadid	MT
		2834 29	Muud nitraadid, v.a kaaliumnitraadid	MT
		2835	Fosfinaadid (hüpfosfitid), fosfonaadid (fosfitid) ja fosfaadid; kindla või muutuva keemilise koostisega polüfosfaadid	T
		ex 2836	Karbonaadid, v.a alamrubriikide 2836 20 00, 2836 40 00 ja 2836 60 00 tooted; peroksokarbonaadid (perkarbonaadid); ammoniumkarbamaati sisaldav tehniline ammoniumkarbonaat	MT
		2836 20 00	Dinaatriumkarbonaat	T
		2836 40 00	Kaaliumkarbonaadid	T
		2836 60 00	Baariumkarbonaat	T
		2837	Tsüaniidid, tsüaniidoksiidid ja kompleks-tsüaniidid	MT
		2839	Silikaadid; tehnilised leelismetallsilikaadid	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		2840	Boraadid; peroksoboraadid (perboraadid)	MT
		ex 2841	Metallide okso- ja peroksohapete soolad, v.a alamrubriigi 2841 61 00 tooted	MT
		2841 61 00	Kaaliumpermanganaat	T
		2842	Muud anorgaaniliste hapete ja peroksohapete soolad (sh kindla või muutuva keemilise koostisega alumosilikaadid), v.a asiidid	MT
		2843	Kolloidsed väärismetallid; kindla või muutuva keemilise koostisega anorgaanilised ja orgaanilised väärismetallide ühendid; väärismetallide amalgaamid	MT
		ex 2844 30 11	Vähendatud isotoobi U-235 sisaldusega uraani või selle ühendeid sisaldav metallkeraamika, v.a töötlemata metallkeraamika	MT
		ex 2844 30 51	Tooriumit või selle ühendeid sisaldav metallkeraamika, v.a töötlemata metallkeraamika	MT
		2845 20 00 2845 30 00 2845 40 00 2845 90 90	Isotoobid, v.a rubriigis 2844 nimetatud, ja nende kindla või muutuva keemilise koostisega anorgaanilised või orgaanilised ühendid, v.a raske vesi (deuteeriumoksiid) (Euratom) ja v.a deuteerium ja selle ühendid, deuteeriumiga rikastatud vesinik ja selle ühendid, neid aineid sisaldavad segud ja lahused (Euratom)	MT
		2846	Haruldaste muldmetallide, ütriumi ja skandiumi või nende metallide segude anorgaanilised või orgaanilised ühendid	MT
		2847 00 00	Vesinikperoksiid, ureaga tahkestatud või tahkestamata	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		ex 2849	Kindla või muutuva keemilise koostisega karbiidid, v.a alamrubriikide 2849 20 00 ja 2849 90 30 tooted	MT
		2849 20 00	Kindla või muutuva keemilise koostisega ränikarbiid	T
		2849 90 30	Kindla või muutuva keemilise koostisega volframkarbiidid	T
		ex 2850 00	Kindla või muutuva keemilise koostisega hüdriidid, ntriidid, asiidid ja boriidid, v.a rubriigi 2849 karbiidid	MT
		ex 2850 00 60	Kindla või muutuva keemilise koostisega silitsiidid	T
		2852	Kindla või muutuva keemilise koostisega elavhõbeda anorgaanilised või orgaanilised ühendid, v.a amalgaamid	MT
		2853	Kindla või muutuva keemilise koostisega fosfiidid, v.a ferfosfor; muud anorgaanilised ühendid (sh destilleeritud vesi, konduktomeetriline vesi jm samalaadse puhtusastmega vesi); vedel õhk, millest vääriskaasid on eemaldatud või eemaldamata; suruõhk; amalgaamid, v.a väärismetallide amalgaamid	MT
	29	2903	Süsivesinike halogeenderivaadid	T
		ex 2904	Süsivesinike sulfo-, nitro- või nitrosoderivaadid, halogeenitud või halogeenimata, v.a alamrubriigi 2904 20 00 tooted	MT
		2904 20 00	Ainult nitro- või nitrosorühmi sisaldavad süsivesinike derivaadid	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		ex 2905	Atsüklilised alkoholid, nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid; v.a alamrubriigi 2905 45 00 toode ja v.a alamrubriikide 2905 43 00 ja 2905 44 tooted	T
		2905 45 00	Glütserool	MT
		2906	Tsüklilised alkoholid, nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid	MT
		ex 2907	Fenoolid, v.a alamrubriikide 2907 15 90 ja ex 2907 22 00 tooted; fenoolalkoholid	MT
		2907 15 90	Naftoolid ja nende soolad, v.a 1-naftool	T
		ex 2907 22 00	Hüdrokinoon (kinool)	T
		2908	Fenoolide ja fenoolalkoholide halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid	MT
		2909	Kindla või muutuva keemilise koostisega eetrid, eeteralkoholid, eeterfenoolid, eeteralkoholfenoolid, alkoholperoksiidid, eeterperoksiidid, ketoonperoksiidid, nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid	T
		2910	Kolmeatomilise tsükliga epoksiidid, epoksüalkoholid, epoksüfenoolid ja epoksüeetrid ning nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid	MT
		2911 00 00	Atsetaalid ja poolatsetaalid, millel on või ei ole muid hapnikku sisaldavaid funktsionaalrühmi, nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		ex 2912	Aldehüüdid, millel on või ei ole muid hapnikku sisaldavaid funktsionaalrühmi; aldehüüdide tsüklilised polümeerid; paraformaldehüüdid, v.a alamrubriigi 2912 41 00 tooted	MT
		2912 41 00	Vanilliin (4-hüdroksü-3-metoksübensaldehüüd)	T
		2913 00 00	Rubriigis 2912 nimetatud ainete halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid	MT
		ex 2914	Ketoonid ja kinoonid, millel on või ei ole muid hapnikku sisaldavaid funktsionaalrühmi ning nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid, v.a alamrubriikide 2914 11 00, ex 2914 29 ja 2914 22 00 tooted	MT
		2914 11 00	Atsetoon	T
		2914 22 00	Tsükloheksanoon ja metüülsükloheksanoonid	T
		ex 2914 29 00	Kamper	T
		2915	Küllastunud atsüklilised monokarboksüülhapped, nende anhüdriidid, halogeniidid ja peroksiidid ning vastavad peroksühapped; nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid	T
		ex 2916	Küllastumata atsüklilised monokarboksüülhapped, tsüklilised monokarboksüülhapped, nende anhüdriidid, halogeniidid, peroksiidid ja peroksühapped ning nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid, v.a alamrubriikide ex 2916 11 00, 2916 12 ja 2916 14 tooted	MT
		ex 2916 11 00	Akrüülhape	T
		2916 12 00	Akrüülhappe estrid	T
		2916 14 00	Metakrüülhappe estrid	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		ex 2917	Polükarboksüülhapped, nende anhütriidid, halogeniidid ja peroksiidid ning vastavad peroksühapped; nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid, v.a alamrubriikide 2917 11 00, ex 2917 12 00, 2917 14 00, 2917 32 00, 2917 35 00 ja 2917 36 00 tooted	MT
		2917 11 00	Oblikhape, selle soolad ja estrid	T
		ex 2917 12 00	Adiphape ja selle soolad	T
		2917 14 00	Maleanhütriid	T
		2917 32 00	Dioktüülortoftalaadid	T
		2917 35 00	Ftaalanhütriid	T
		2917 36 00	Tereftaalhape ja selle soolad	T
		ex 2918	Karboksüülhapped, millel on muid hapnikku sisaldavaid funktsionaalrühmi, nende anhütriidid, halogeniidid ja peroksiidid ning vastavad peroksühapped; nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid, v.a alamrubriikide 2918 14 00, 2918 15 00, 2918 21 00, 2918 22 00 ja ex 2918 29 00 tooted	MT
		2918 14 00	Sidrunhape	T
		2918 15 00	Sidrunhappe soolad ja estrid	T
		2918 21 00	Salitsüülhape ja selle soolad	T
		2918 22 00	<i>o</i> -atsetüülsalitsüülhape, selle soolad ja estrid	T
		ex 2918 29 00	Sulfosalitsüülhapped ja hüdroksünaftohapped; nende soolad ja estrid	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		2919	Fosfor(V)hapete estrid ja soolad, sh laktofosfaadid; nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid	MT
		2920	Muud anorgaaniliste metalle mittesisaldavate hapete estrid (v.a vesinikhalogeniidide estrid) ja nende soolad; nende halogeen-, sulfo-, nitro- ja nitrosoderivaadid	MT
		ex 2921	Funktsionaalse aminorühmaga ühendid	T
		2921 42 00	Aniliini derivaadid ja nende soolad	MT
		ex 2922	Aminoühendid, millel on hapnikku sisaldav funktsionaalrühm	T
		2922 41 00	Lüsiin ja selle estrid; nende soolad	MT
		2923	Kvaternaarsed ammooniumsoolad ja hüdroksiidid; kindla või muutuva keemilise koostisega letsitiinid jm fosfoaminolipiidid	MT
		ex 2924	Süsihappe funktsionaalse karboksüamidorühmaga ühendid ja funktsionaalse amidorühmaga ühendid, v.a alamrubriigi 2924 23 00 tooted	T
		2924 23 00	2-atsetamidobensoehape (N-atsetüülalaniinhape) ja selle soolad	MT
		2925	Funktsionaalse karboksüimidorühmaga ühendid (sh sahhariin ja selle soolad) ning funktsionaalse imidorühmaga ühendid	MT
		ex 2926	Funktsionaalse nitrilorühmaga ühendid, v.a alamrubriigi 2926 10 00 tooted	MT
		2926 10 00	Akrüülnitriil	T
		2927 00 00	Diaso-, aso- ja asoksüühendid	MT
		2928 00 90	Muud hüdrasiini ja hüdroksüülamiini orgaanilised derivaadid	MT
		2929 10 00	Isotsüanaadid	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		2929 90	Teised muude lämmastikuisaldusega funktsionaalsete rühmadega ühendid	MT
		2930 10 00	2-(N,N-dimetüülamino)etaantiool	T
		2930 20 00	Tiokarbamaadid ja ditiokarbamaadid	MT
		2930 30 00	Tiuraammono-, -di- ja -tetrasulfiidid	MT
		2930 40 90	Metioniin, v.a metioniin (INN)	T
		2930 60 00	2-(N,N-dietüülamino)etaantiool	T
		2930 70 00	Bis(2-hüdrosüetüül)sulfiid (tiodiglükool (INN))	T
		2930 80 00	Aldikarb (ISO), kaptafool (ISO) ja metamidofoss (ISO)	T
		2930 90 13	Tsüsteiin ja tsüstiin	T
		2930 90 16	Tsüsteiini või tsüstiini derivaadid	MT
		2930 90 80	Foraat (ISO)	T
		ex 2930 90 95	Muud väävelorgaanilised ühendid, v.a ditiokarbonaadid (ksantaadid)	MT
		ex 2930 90 95	Muud väävelorgaanilised ühendid, v.a ditiokarbonaadid (ksantaadid)	T
		2931	Elementorgaanilised ühendid	MT
		ex 2932	Heterotsüklilised ühendid, millel ei ole muid heteroatomite peale hapniku aatomite, v.a alamrubriikide 2932 12 00, 2932 13 00 ja ex 2932 20 90 tooted	MT
		2932 12 00	2-furüülaldehüüd (furfuraldehüüd)	T
		2932 13 00	Furfurüülalkohol ja tetrahüdrofurfurüülalkohol	T
		ex 2932 20 90	Kumariin, metüülkumariinid ja etüülkumariinid	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		ex 2933	Heterotsüklilised ühendid, millel ei ole muid heteroatomeid peale lämmastiku aatomite, v.a alamrubriigi 2933 61 00 tooted	MT
		2933 61 00	Melamiin	T
		2934	Kindla või muutuva keemilise koostisega nukleiinhapped ja nende soolad; muud heterotsüklilised ühendid	MT
		2935 00	Sulfoonamiidid	T
		2938	Glükosiidid (looduslikud või sünteetilised), nende soolad, eetrid, estrid ja muud derivaadid	MT
		ex 2940 00 00	Keemiliselt puhtad suhkrud, v.a sahharoos, laktoos, maltoos, glükoos, fruktoos, ramnoos, rafinoos ja mannoos; suhkrute eetrid, atsetaalid ja estrid ning nende soolad, v.a rubriikide 2937, 2938 või 2939 tooted	T
		ex 2940 00 00	Ramnoos, rafinoos ja mannoos	MT
		2941 20 30	Dihüdrostreptomütsiin, selle soolad, estrid ja hüdraadid	MT
		2942 00 00	Muud orgaanilised ühendid	MT
S-6b	31	3102 21	Ammooniumsulfaat	MT
		3102 40	Ammooniumnitraadi ja kaltsiumkarbonaadi või muude anorgaaniliste ainete (mis ei ole väetised) segud	MT
		3102 50	Naatriumnitraat	MT
		3102 60	Kaltsiumnitraat ja ammooniumnitraat kaksiksoolana ja nende ainete segud	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		3103 11 00 3103 19 00	Superfosfaadid	T
		3105	Mineraal- või keemilised väetised, mis sisaldavad kahte või kolme järgmistest toiteelementidest: lämmastik, fosfor ja kaalium; muud väetised; grupi 31 tooted tablettidena vms kujul või pakendis brutomassiga kuni 10 kg	T
	32	ex grupp 32	Park- ja värvaineekstraktid; tanniinid ja nende derivaadid; värvained ja pigmendid; värvid ja lakid; kitt ja muud mastiksid; tint; välja arvatud rubriikide 3204 ja 3206 tooted ning välja arvatud alamrubriikide 3201 90 20, ex 3201 90 90 (eukalüpti parkaineekstraktid), ex 3201 90 90 (gambiiri- ja mürobalaaniviljadest saadavad parkaineekstraktid) ja ex 3201 90 90 (muud taimsed parkimisekstraktid) tooted	MT
		ex 3204	Kindla või muutuva keemilise koostisega orgaanilised sünteesvärvained; grupi 32 märkuses 3 nimetatud orgaaniliste sünteesvärvainete baasil saadud tooted; fluorestsentsvalgenditena või luminofooridena kasutatavad sünteetilised orgaanilised tooted, mis on kindla või muutuva keemilise koostisega	T
		3204 11 00	Sünteetilis-orgaanilised dispersioonvärvained; valmistised nende baasil	MT
		3204 13 00	Orgaanilis-sünteetilised aluselised värvained; valmistised nende baasil	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		3204 14 00	Orgaanilis-sünteesilised otsevärvained; valmistised nende baasil	MT
		3204 15	Orgaanilis-sünteesilised küüpvärvained, sh pigmentidena kasutatavad küüpvärvained; valmistised nende baasil	MT
		3206	Muud värvained; grupi 32 märkuses 3 nimetatud valmistised, v.a rubriikide 3203, 3204 ja 3205 tooted; luminofooridena kasutatavad anorgaanilised tooted, mis on kindla või muutuva keemilise koostisega	T
	33	Grupp 33	Eeterlikud õlid ja resinoidid; parfümeeria- ja kosmeetikatooted ning hügieenivahendid	MT
	34	Grupp 34	Seep, pindaktiivsed orgaanilised ained, pesemisvahendid, määrdeained, tehisvaha, vahavalmistised, poleerimis- ja puhastusvahendid, küünlad jms tooted, voolimispastad, stomatoloogiline vaha ja hambaravis kasutatavad kipsisegud	MT
	35	3501	Kaseiin, kaseinaadid jm kaseiini derivaadid; kaseiinliimid	T
		3502 90 90	Albuminaadid ja muud albumiini derivaadid	MT
		3503 00	Želatiin (sh töödeldud või töötlemata pinnaga ristkülikukujuliste (sh ruudukujuliste) lehtedena, värvitud või värvimata) ja selle derivaadid; kalaliim; muud loomsed liimid, v.a rubriigi 3501 kaseiinliimid	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		3504 00	Peptoonid ja nende derivaadid; mujal nimetamata valgud ja nende derivaadid; kroomitud või kroomimata naha pulber	MT
		3505 10 50	Esterdatud ja eeterdatuditärklised	MT
		3506	Mujal nimetamata valmisliimid ja muud valmisadhesiivid; liimide või adhesiividena kasutamiseks mõeldud tooted jaemüügi pakendis netomassiga kuni 1 kg	MT
		3507	Ensüümid; mujal nimetamata ensüümivalmistised	T
	36	Grupp 36	Lõhkeained; pürotehnilised tooted; tuletikud; pürofoorsed sulamid; teatavad kergsüttivad valmistised	MT
	37	Grupp 37	Foto- ja kinokaubad	MT
	38	ex grupp 38	Mitmesugused keemiatooted, v.a rubriikide 3802 ja 3817 00, alamrubriikide 3823 12 00 ja 3823 70 00, ja rubriigi 3825 tooted ning alamrubriikide 3809 10 ja 3824 60 tooted	MT
		3802	Aktiivsüsi; aktiveeritud looduslikud mineraaltooted; loomne süsi, sh ammendatud loomne süsi	T
		3817 00	Alküülenseenide segud ja alküülnaftaleenide segud, v.a rubriikide 2707 ja 2902 tooted	T
		3823 12 00	Oleiinhape	T
		3823 70 00	Tööstuslikud rasvalkoholid	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		3825	Keemiatööstuse ja sellega seotud tööstusharude mujal nimetamata jäätmed; olmejäätmed; reoveesetted; muud grupi 38 märkuses 6 nimetatud jäätmed	T
S-7a	39	ex grupp 39	Plast ja plasttooted, v.a rubriikide 3901, 3902, 3903 ja 3904, alamrubriikide 3906 10 00, 3907 10 00, 3907 61, 3907 69 ja 3907 99, rubriikide 3908 ja 3920 ning alamrubriikide ex 3921 90 10 ja 3923 21 00 tooted	MT
		3901	Etüleeni polümeerid algkujul	T
		3902	Propüleeni ja teiste olefiinide polümeerid algkujul	T
		3903	Stüreeni polümeerid algkujul	T
		3904	Vinüülkloriidi või muude halogeenitud olefiinide polümeerid algkujul	T
		3906 10 00	Polü(metüülmetakrülaat)	T
		3907 10 00	Polüatsetaalid	T
		3907 61 00	Polü(etüleentereftalaat), algkujul, viskoossusarvuga vähemalt 78 ml/g	T
		3907 69 00	Polü(etüleentereftalaat), v.a viskoossusarvuga vähemalt 78 ml/g	T
		3907 99	Muud polüestrid, v.a küllastumata	T
		3908	Polüamiidid algkujul	T
		3920	Muud tahvlid, lehed, kiled, fooliumid ja ribad, plastist, v.a vahtplastist, armeerimata, lamineerimata, tugevdamata ja muul viisil teiste materjalidega kombineerimata	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		ex 3921 90 10	Muud polüestertahvlid, -lehed, -kiled, -fooliumid ja -ribad, v.a vahtplastist tooted ja gofreeritud lehed ja tahvlid	T
		3923 21 00	Etüleenipolümeeridest kotid, sh torbikud	T
S-7b	40	ex grupp 40	Kautšuk ja kummitooted, v.a rubriigi 4010 tooted	MT
		4010	Vulkaniseeritud kummist konveierilindid, ülekanderihamad ning rihmamaterjal	T
S-8a	41	ex 4104	Veiste (sh pühvlite) või hobuslaste pargitud või enne kuivatamist järelpargitud, karvata, laustatud või laustmata, kuid edasi töötlemata nahad, v.a alamrubriikide 4104 41 19 ja 4104 49 19 tooted	T
		ex 4106 31 00	Pargitud või enne kuivatamist järelpargitud, villata või karvata, märjas olekus (sh wet-blue), laustatud, kuid edasi töötlemata seanahad	MT
		4106 32 00	Pargitud või enne kuivatamist järelpargitud, villata või karvata, kuivas olekus, laustatud või laustmata, kuid edasi töötlemata seanahad	MT
		4107	Veiste (sh pühvlite) või hobuslaste pärast parkimist või kuivatamiseelset järelparkimist muul viisil töödeldud nahad, sh pärgamenditud nahk, karvata, laustatud või laustmata, v.a nahk rubriigist 4114	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		4112 00 00	Lammaste või lambatallede pärast parkimist või kuivatamiseelset järelparkimist muul viisil töödeldud nahad, sh pärgamenditud nahk, villata, laustatud või laustmata, v.a rubriigi 4114 nahk	T
		ex 4113	Muude loomade pärast parkimist või kuivatamiseelset järelparkimist muul viisil töödeldud nahad, sh pärgamenditud nahk, villata või karvata, laustatud või laustmata, v.a rubriigi 4114 nahk, v.a alamrubriigi 4113 10 00 tooted	MT
		4113 10 00	Kitsede või kitsetallede nahad	T
		4114	Seemisnahk (sh rääs – formaldehüüdpargiga); lakknahk ja lamineeritud lakknahk; metallitatud nahk	T
		4115 10 00	Komposiitnahk naturaalse naha või nahakiudude baasil (tahvlite, lehtede või ribadena, rullides või mitte)	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
S-8b	42	ex grupp 42	Nahktooted; sadulsepatooted ja rakmed; reisiribad, käekotid jms tooted; tooted loomasooltest (v.a jämesiidist); välja arvatud rubriikide 4202 ja 4203 tooted	MT
		4202	Reisikohvrid, käsikohvrid, kosmeetikakohvriksed, diplomaadikohvrid, portfellid, ranitsad, prillitoosid, binokli-, kaamera-, muusikariista- või püssivutlarid, püstolikabuudid jms tooted; reisiribad, termoskotid toidukaupade ja jookide jaoks, tualett-tarvete kotid, seljakotid, käekotid, kandekotid, rahakotid, rahataskud, kaarditaskud, portsigarid, tubakakotid, tööriistakotid, spordikotid, pudelite kandekastid, ehtekarbid, puudritoosid, lauahõbedakarbid jms tooted nahast või komposiitnahast, lehtplastidest, tekstiilmaterjalidest, vulkaniseeritud kiust või papist või täielikult või osaliselt kaetud nimetatud materjalide või paberiga	T
		4203	Nahast või komposiitnahast rõivad ja rõivamanused	T
	43	Grupp 43	Karusnahk ja tehiskarusnahk; nendest valmistatud tooted	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
S-9a	44	ex grupp 44	Puit ja puittooted, v.a rubriikide 4410, 4411, 4412, alamrubriikide 4418 10, 4418 20 10, 4418 74 00, 4420 10 11, 4420 90 10 ja 4420 90 91 tooted; puusüsi	MT
		4410	Puitlaastplaadid, orienteeritud kihtidega plaadid (OSB) jms plaadid (nt vahvelplaadid) puidust või muust puitjast materjalist, vaikude vms orgaaniliste sideainetega aglomeeritud või aglomeerimata	T
		4411	Puitkiudplaadid puidust või muust puitjast materjalist, vaikude vms orgaaniliste sideainete abil kokku ühendatud või mitte	T
		4412	Vineer, spoonitud plaadid jms kihtpuitmaterjal	T
		4418 11 00	Troopilisest puidust aknad, aknaprofiilidest klaasused (Prantsuse aknad) ja nende raamid	T
		4418 19	Muust puidust aknad, aknaprofiilidest klaasused (Prantsuse aknad) ja nende raamid	T
		4418 21 10	Uksed, ukseraamid ja -piidad ning lävepakud grupi 44 lisamärkuses 2 nimetatud troopilisest puidust	T
		4418 74 00	Puidust muud koostepõrandaplaadid mosaiikpõrandate ehitamiseks	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		4420 10 11	Kujukesed jm dekoratiivesemed grupi 44 lisamärkuses 2 nimetatud troopilisest puidust Puitmarketrii ja -intarsia Muud puitlaekad ja kastikesed juveeltoodete, terariistade jms hoidmiseks ning grupi 44 lisamärkuses 2 nimetatud troopilisest puidust mööbliesemed, mis ei kuulu gruppi 94	T
		4420 90 10		
		4420 90 91		
S-9b	45	ex grupp 45	Kork ja korgist tooted, v.a rubriigi 4503 tooted	MT
		4503	Looduslikust korgist tooted	T
	46	Grupp 46	Õlgedest, espartost jm punumismaterjalist tooted; korb- ja vitspunutised	T
S-11a	50	Grupp 50	Siid	T
	51	ex grupp 51	Lambavill, muude loomade vill, loomakarvad, v.a rubriigi 5105 tooted; hobusejõhvist lõng ja riie	T
	52	Grupp 52	Puuvill	T
	53	Grupp 53	Muud taimsed tekstiilkiud; paberlõng ja paberlõngast riie	T
	54	Grupp 54	Keemilised filamentkiud; keemiliste tekstiilmaterjalide ribad jms vormid	T
	55	Grupp 55	Keemilised staapelkiud	T
	56	Grupp 56	Vatt, vilt ja lausriie; erilõngad; nõörid, paelad, köied ja trossid ning tooted nendest	T
	57	Grupp 57	Vaibad ja muud tekstiilpõrandakatted	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
	58	Grupp 58	Eriiriie; taftingriie; pits; seinavaibad; posamendid; tikandid	T
	59	Grupp 59	Impregneeritud, pealistatud, kaetud või lamineeritud tekstiilriie; tekstiiltooted tööstuslikuks otstarbeks	T
	60	Grupp 60	Silmkoelised ja heegeldatud kangad (trikookangad)	T
S-11b	61	Grupp 61	Silmkoelised ja heegeldatud rõivad ning rõivamanused (trikootooded)	T
	62	Grupp 62	Rõivad ja rõivamanused, v.a silmkoelised või heegeldatud	T
	63	Grupp 63	Muud tekstiilist valmistooded; komplektid; kantud rõivad ja kasutatud tekstiiltooted; kaltsud	T
S-12a	64	Grupp 64	Jalatsid, kedrid jms tooted; nende osad	T
S-12b	65	Grupp 65	Peakatted ja nende osad	MT
	66	Grupp 66	Vihma- ja päevavarjud, jalutuskepid, istmega jalutuskepid, piitsad, ratsapiitsad ja nende osad	T
	67	Grupp 67	Töödeldud suled ja udusuled ning tooted nendest; tehislilled; tooted juustest	MT
S-13	68	Grupp 68	Kivist, kipsist, tsemendist, asbestist, vilgust jms materjalist tooted	MT
	69	Grupp 69	Keraamikatooted	T
	70	Grupp 70	Klaas ja klaastooded	T
S-14	71	ex grupp 71	Looduslikud ja kultiveeritud pärlid, vääris- ja poolvääriskivid, väärismetallid, väärismetallidega plakeeritud metallid ja nendest valmistatud tooted; mündid; rubriigi 7117 tooted	MT
		7117	Juveltoodete imitatsioonid	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
S-15a	72	7202	Ferrosulamid	T
	73	Grupp 73	Raud- ja terastooted	MT
S-15b	74	Grupp 74	Vask ja vasktooted	T
	75	7505 12 00	Niklisulamitest vardad, latid, profiilid	MT
		7505 22 00	Niklisulamitest traat	MT
		7506 20 00	Niklisulamitest plaadid, lehed, ribad ja foolium	MT
		7507 20 00	Niklist toruliitmikud	MT
	76	ex grupp 76	Alumiinium ja alumiiniumtooted, v.a rubriigi 7601 tooted	T
	78	ex grupp 78	Plii ja pliitooted, v.a rubriigi 7801 tooted	T
		7801 99	Survetöötlemata plii, muu kui muudest elementidest massilt valdavana antimoni sisaldav	MT
	79	ex grupp 79	Tsink ja tsinktooted, v.a rubriikide 7901 ja 7903 tooted	T
	81	ex grupp 81	Muud mitteväärismetallid; metallkeraamika; tooted nendest, v.a alamrubriikide 8101 10 00, 8102 10 00, 8102 94 00, 8109 21 00, 8109 29 00, 8110 10 00, 8112 21 90, 8112 51 00, 8112 59 00, 8112 92 ja 8113 00 20 tooted, v.a alamrubriikide 8101 94 00, 8104 11 00, 8104 19 00, 8112 69 10, 8108 20 00 ja 8108 30 00 tooted	T
		8101 94 00	Survetöötlemata volfram, sh üksnes aglomeerimise teel saadud vardad ja latid	MT
		8104 11 00	Survetöötlemata magneesium magneesiumisisaldusega vähemalt 99,8 % massist	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		8104 19 00	Survetöötlemata magneesium, muud kui rubriigi 8104 11 00 alla kuuluvad tooted	MT
		8112 69 10	Survetöötlemata kaadmium; pulbrid	MT
		8108 20 00	Survetöötlemata titaan; pulbrid	MT
		8108 30 00	Titaanijäätmed ja -jäägid	MT
	82	Grupp 82	Mitteväärismetallist tööriistad, terariistad, lusikad ja kahvlid; nende mitteväärismetallist osad	T
	83	Grupp 83	Mitmesugused mitteväärismetallist tooted	T
S-16	84	ex grupp 84	Tuumareaktorid, katlad, masinad ja mehaanilised seadmed ning nende osad, v.a alamrubriikide 8401 10 00 ja 8407 21 10 tooted	MT
		8401 10 00	Tuumareaktorid (Euratom)	T
		8407 21 10	Ujuvahendite käiturid, päramootorid, silindrite töömahuga kuni 325 cm ³	T
	85	ex grupp 85	Elektrimasinad ja -seadmed, nende osad; helisalvestus- ja taasesitusseadmed, telepildi ja -heli salvestus- ja taasesitusseadmed, nende osad ja tarvikud, v.a alamrubriikide 8516 50 00, 8519 20, 8519 30 00, rubriikide 8521, 8525 ja 8527, alamrubriikide 8528 49 00, 8528 59 ja 8528 69 – 8528 72, rubriigi 8529 ja alamrubriikide 8540 11 00 ja 8540 12 00 tooted	MT
		8516 50 00	Mikrolaineahjud	T
		8519 20	Müntide, paberraha, pangakaartide, žetoonide või muude maksevahenditega kasutatavad seadmed;	T
		8519 30 00	plaadimängijad	

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		ex 8521	Videosignaalide salvestus- või taasesitusaparatuur, sisaldab või ei sisalda videotuunerit, v.a alamrubriigi 8521 90 00 tooted	T
		8521 90 00	Videosignaalide salvestus- või taasesitusaparatuur (v.a magnetlindiga); videosignaalide salvestus- või taasesitusaparatuur, sisaldab või ei sisalda videotuunerit (v.a magnetlindiga aparatuur)	MT
		8525	Ringhäälingu ja televisiooni saateaparaadid koos vastuvõtuseadme, helisalvestusseadme või taasesitusseadmega või ilma; telekaamerad; digitaalkaamerad ja salvestavad videokaamerad	T
		8527	Ringhäälingu vastuvõtuaparaadid, samasse korpusesse monteeritud helisalvestus- või taasesitusseadmete või ajanäitajaga või ilma nendeta	T
		8528 59	Muud televisioonivastuvõtjate monitorid ja projektorid, v.a elektronkiiretoruga monitorid ning monitorid ja projektorid, mis on otse ühendatavad rubriigi 8471 automaatse andmetöötlusseadmega ja ette nähtud koos sellega kasutamiseks; muud televisiooni vastuvõtuseadmed, mis sisaldavad või ei sisalda ringhäälingu raadiovastuvõtjat või heli- või videosalvestusseadmeid või heli- või videotaasesitusseadmeid, mis ei sisalda värvipildiga kuvarit ega ekraani, v.a monokromaatilise pildiga	T
		8528 69 – 8528 72		

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		8529	Osad, mida kasutatakse üksnes või peamiselt rubriikide 8524–8528 aparaatides	T
		8540 11	Kineskoobid, sh videomonitoridele, värvipildiga või monokromaatilise pildiga	T
		8540 12 00		
S-17a	86	Grupp 86	Raudtee- või trammivedurid, -veerem ning nende osad; raudtee- või trammiteeseadmed ja -tarvikud ning nende osad; mitmesugused mehaanilised (sh elektromehaanilised) liikluskorraldusseadmed	MT
S-17b	87	ex grupp 87	Sõidukid, v.a raudtee- ja trammiteeveerem, ning nende osad ja tarvikud, v.a rubriikides 8702, 8703, 8704, 8705, 8706 00, 8707, 8708, 8709, 8711, 8712 00 ja 8714 nimetatud tooted	MT
		8702	Mootorsõidukid vähemalt kümne inimese veoks, sh juht	T
		8703	Sõiduaudod ja muud mootorsõidukid peamiselt reisijateveoks (v.a rubriigis 8702 nimetatud), sh universaalid ja võidusõiduaudod	T
		8704	Mootorsõidukid kaubaveoks	T
		8705	Eriotstarbelised mootorsõidukid, v.a sõidukid põhiliselt reisijate- või kaubaveoks (nt tehnobiaudod, autokraanad, tuletõrjeaudod, betoonisegamisaudod, tänavapühkimis- ja tänavakastmisaudod, liikuvad töökojad, röntgeniaudod)	T

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik
		8706 00	Rubriikide 8701–8705 mootorsõidukite šassiid koos mootoriga	T
		8707	Rubriikide 8701–8705 mootorsõidukite kered (sh kabiinid)	T
		8708	Rubriikide 8701–8705 mootorsõidukite osad ja tarvikud	T
		8709	Töste- ja teisaldusseadmeta iseliikuvad veokäru, mida kasutatakse tehastes, ladudes, sadamates ja lennujaamades lühikesteks kaubavedudeks; raudteejaama platvormil kasutatavad traktorid; eelnimetatud sõidukite osad	T
		8711	Mootorrattad (sh mopeedid) ja abimootoriga jalgrattad, külgkorviga või ilma; külgkorvid	T
		8712 00	Jalgrattad jm rattad (sh kolmerattalised veojalgrattad), mootorita	T
		8714	Osad ja tarvikud rubriikide 8711–8713 sõidukitele	T
	88	Grupp 88	Õhusõidukid, kosmoseaparaadid ja nende osad	MT
	89	Grupp 89	Laevad, paadid ja ujukonstruktsioonid	MT
S-18	90	Grupp 90	Optika-, foto-, kino-, mõõte-, kontroll-, täppis-, meditsiini- ja kirurgiainstrumendid ning -aparatuur; nende osad ja tarvikud	T
	91	Grupp 91	Kellad ja nende osad	T
	92	Grupp 92	Muusikariistad; nende osad ja tarvikud	MT

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus	Tundlik/ mittetundlik	
S-20	94	ex grupp 94	Mööbel; madratsid, madratsialused, padjad ja muud täistopitud mööblilisandid; kokkupandavad ehitised, v.a rubriigi 9405 tooted	MT	
		9405	Mujal nimetamata lambid ja valgustid, sh prožektorid, ning nende osad; mujal nimetamata sisevalgustusega sildid, valgustablood jms, külgeühendatud valgusallikaga, ja nende detailid	T	
	95	ex grupp 95	Mänguasjad, mängud ja spordiinventar; nende osad ja tarvikud; v.a alamrubriikide 9503 00 35 – 9503 00 99 tooted	MT	
		9503 00 35 – 9503 00 39	Muud mängukonstruktorid ja kokkupandavad mänguasjad	T	
		9503 00 41 – 9503 00 49	Mänguasjad, mis kujutavad loomi või muid olendeid peale inimeste	T	
		9503 00 55	Mängumuusikariistad, muusikalised mänguasjad	T	
		9503 00 61 – 9503 00 69	Mosaiikpildid	T	
		9503 00 70	Muud mänguasjad komplektide või valikutena	T	
		9503 00 75 – 9503 00 79	Muud motoriseeritud mänguasjad ning mudelid	T	
		9503 00 81	Mängurelvad	T	
		9503 00 85	Metallist valatud minimudelid	T	
		9503 00 87	Eelkõige laste jaoks ette nähtud kantavad interaktiivsed elektroonilised õppeseadmed	T	
		9503 00 95 – 9503 00 99	Muud mänguasjad	T	
		96	Grupp 96	Mitmesugused tööstustooted	MT

IV LISA

Artiklite 8 ja 33 kohaldamise kord

1. Artiklit 8 või 33 kohaldatakse juhul, kui asjaomase artikli lõikes 1 osutatud osakaal on suurem kui 47 %.
  2. Artiklit 8 kohaldatakse III lisa GSP jaotiste S-2a, S-3 ja S-5 suhtes juhul, kui artikli 8 lõikes 1 osutatud osakaal on suurem kui 17,5 %.
  3. Artiklit 8 või 33 kohaldatakse III lisa GSP jaotiste S-11a ja S-11b suhtes juhul, kui asjaomase artikli lõikes 1 osutatud osakaal on suurem kui 37 %.
-

V LISA

III peatüki kohaldamise kord

1. III peatüki kohaldamisel tähendab haavatav riik riiki, kelle seitsmesse suurimasse GSP jaotisesse kuuluvate III lisa loetletud toodete import liitu moodustab viimase kolme järjestikuse aasta keskmise väärtuse alusel tema kõnealuses lisa loetletud toodete koguimpordi väärtusest rohkem kui 75 %, mis on piirmäär.
2. Artikli 9 lõike 1 punkti a kohaldamisel kasutatakse käesoleva lisa punkti 1 kohaldamiseks teavet, mis on kättesaadav artikli 10 lõikes 1 osutatud taotluse esitamisele eelnenud aasta 1. septembril.
3. Artikli 11 kohaldamisel kasutatakse käesoleva lisa punkti 1 kohaldamiseks teavet, mis on kättesaadav artikli 11 lõikes 2 nimetatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmisele eelnenud aasta 1. septembril.

VI LISA

Asjaomased konventsioonid

- A. ÜRO inimõiguste konventsioonid
1. Genotsiidi vältimise ja selle eest karistamise konventsioon (1948)
  2. Rahvusvaheline konventsioon rassilise diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta (1965)
  3. Kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt (1966)
  4. Majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvaheline pakt (1966)
  5. Konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta (1979)
  6. Piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastane konventsioon (1984)
  7. Lapse õiguste konventsioon (1989)
  8. Lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokoll laste kaasamise kohta relvastatud konfliktidesse (2000)
  9. Puuetega inimeste õiguste konventsioon (2006)

B. ILO töötajate õiguste konventsioonid

10. Sunniviisilise või kohustusliku töö konventsioon, nr 29 (1930)
11. Ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse konventsioon, nr 87 (1948)
12. Konventsioon töötingimuste järelevalve kohta tööstuses ja kaubanduses, nr 81 (1947)
13. Organiseerumisõiguse ja kollektiivse läbirääkimisõiguse kaitse konventsioon, nr 98 (1949)
14. Konventsioon mees- ja naistöötajate võrdse tasustamise kohta võrdväärse töö eest, nr 100 (1951)
15. Sunniviisilise töö kaotamise konventsioon, nr 105 (1957)
16. Konventsioon, mis käsitleb kutsealal ja muus töövaldkonnas diskrimineerimise keelustamist, nr 111 (1958)
17. Konventsioon, mis käsitleb vanuse alammäära tööle lubamisel, nr 138 (1973)
18. Rahvusvaheliste tööstandardite täitmist edendavate kolmepoolsete konsultatsioonide konventsioon, nr 144 (1976)
19. Lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamise konventsioon, nr 182 (1999)

C. Kliimat ja keskkonnakaitset käsitlevad lepingud ja konventsioonid

20. Ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsioon (1973)
21. Osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokoll (1987)
22. Ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli Baseli konventsioon (1989)
23. Bioloogilise mitmekesisuse konventsioon (1992)
24. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsioon (1992)
25. Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni Cartagena bioohutuse protokoll (2000)
26. Orgaaniliste püsisaasteainete piiramise Stockholmi konventsioon (2001)
27. Pariisi kokkulepe (2015)

D. Hea valitsemistava konventsioonid

28. Narkootiliste ainete ühtne konventsioon (1961)
29. Psühhotroopsete ainete konventsioon (1971)
30. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastane konventsioon (1988)
31. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni korrupsioonivastane konventsioon (2004)
32. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastane konventsioon (2000)

VII LISA

Ainult GSP+-ga hõlmatud toodete loetelu

Olenemata kaupade kombineeritud nomenklatuuri klassifitseerimise üldreeglitest, tuleb toodete kirjeldust pidada soovituslikuks ning tariifisoodustused määratakse kindlaks CN-koodidega. Kui esitatud on CN-koodid, millel on prefiks „ex“, määratakse tariifisoodustused kindlaks mõlema, CN-koodi ja kirjelduse põhjal.

Tärniga (*) märgistatud CN-koodiga tooted kantakse loetellu asjakohastes liidu õigusaktides ette nähtud tingimuste kohaselt.

Lihtsustamise huvides on tooted jaotatud gruppidesse. Neisse võivad kuuluda tooted, mille puhul ühise tollitariifistiku maksumäärade kohaldamine on peatatud.

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus
S-1a	02	ex 0208	Muu liha ja söödav rups, värske, jahutatud või külmutatud, v.a alamrubriigi 0208 40 20 tooted
	04	0409 00 00	Naturaalne mesi
S-1b	03	Grupp 3 ¹	Kalad ja vähid, limused ja muud veeselgrootud
S-2b	07	0710 80 85	Spargel
		0709 56 00	Trühvlid (<i>Tuber spp.</i>)
	08	0811 10	Maasikad
		0811 20	Vaarikad, põldmurakad, mooruspuumarjad, logani murakad, mustad, valged ja punased sõstrad ning karusmarjad
S-4a	16	1602 50 31	Muud tooted või konservid veiselihast või rupsist, v.a kuumtöötlemata; segud kuumtöödeldud ja kuumtöötlemata lihast või rupsist
		1602 50 95	
S-4b	17	1704 ²	Suhkrukondiitritooted (sh valge šokolaad), mis ei sisalda kakaod
	20	2002	Tomatid, toiduks valmistatud või konserveeritud ilma äädika või äädikhappeta
		2005 80 00	Suhkrumais (<i>Zea mays var. saccharata</i>)
		2008 40 19	Mujal nimetamata pirnid, piirituselisandiga, kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg, suhkrusisaldusega üle 13 % massist

¹ Alamrubriigi 0306 13 toodete puhul on tollimaksumäär 3,6 %.

² Alamrubriigi 1704 10 90 alla kuuluvate toodete puhul on koguselise tollimaksu ülemmäär 16 % tolliväärtusest.

GSP jaotis	Grupp	CN-kood	Kirjeldus
		2008 40 31	Pirnid, piirituselisandiga, kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg, suhkrusisaldusega üle 15 % massist
		2008 40 51 – 2008 40 90	Pirnid, piirituselisandita
		2008 70 19	Mujal nimetamata virsikud, sh nektariinid, piirituselisandiga, kontaktpakendis netomassiga üle 1 kg, suhkrusisaldusega üle 13 % massist
		2008 70 51	Virsikud, sh nektariinid, piirituselisandiga, kontaktpakendis netomassiga kuni 1 kg, suhkrusisaldusega üle 15 % massist
		2008 70 61 – 2008 70 98	Virsikud, sh nektariinid, piirituselisandita
	22	2207	Denatureerimata etüülalkohol alkoholisisaldusega üle 80 % mahust või alla selle; denatureeritud etüülalkohol ja muud denatureeritud piiritusjoogid, mis tahes alkoholisisaldusega
S-6b	31	3102	Mineraalsed ja keemilised lämmastikväetised
S-15b	78	7801 10	Rafineeritud plii
		7801 91	Survetöötlemata plii, mis sisaldab muudest elementidest massilt valdavana antimoni, v.a rafineeritud plii

VIII LISA

Vastavustabel

Määrus (EL) nr 978/2012	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 punkt a	–
Artikli 2 punkt b	Artikli 2 punkt 1
–	Artikli 2 punkt 2
Artikli 2 punkt c	–
–	Artikli 2 punkt 3
Artikli 2 punkt d	Artikli 2 punkt 4
Artikli 2 punkt e	Artikli 2 punkt 5
Artikli 2 punkt f	Artikli 2 punkt 6
Artikli 2 punkt g	Artikli 2 punkt 7
Artikli 2 punktid h ja i	–
Artikli 2 punkt j	Artikli 2 punkt 8
Artikli 2 punkt k	Artikli 2 punkt 9
–	Artikli 2 punktid 10 ja 11
Artikli 2 punkt l	Artikli 2 punkt 12
–	Artikli 2 punkt 13
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikli 4 lõiked 1 ja 2	Artikli 4 lõiked 1 ja 2
Artikli 4 lõige 3	–
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 6	Artikkel 6
Artikkel 7	Artikkel 7
Artikkel 8	Artikkel 8

Määrus (EL) nr 978/2012	Käesolev määrus
Artikli 9 lõige 1	Artikli 9 lõiked 1 ja 2
Artikli 9 lõige 2	–
–	Artikli 9 lõige 3
Artikkel 10	Artikkel 10
Artikkel 11	Artikkel 11
Artikkel 12	Artikkel 12
Artikli 13 lõiked 1 ja 2	Artikli 13 lõiked 1 ja 2
–	Artikli 13 lõige 3
Artikkel 14	Artikkel 14
Artikli 15 lõiked 1–10	Artikli 15 lõiked 1–10
–	Artikli 15 lõige 11
Artikli 15 lõiked 11 ja 12	Artikli 15 lõiked 12 ja 13
Artikkel 16	Artikkel 16
Artikkel 17	Artikkel 17
Artikli 18 lõige 1	Artikkel 18
Artikli 18 lõiked 2 ja 3	–
–	Artikkel 19
–	Artikkel 20
–	Artikkel 21
–	Artikkel 22
Artikli 19 lõiked 1–12	Artikli 23 lõiked 1–12
–	Artikli 23 lõige 13
Artikli 19 lõige 13	Artikli 23 lõige 14
–	Artikli 23 lõige 15
Artikli 19 lõige 14	Artikli 23 lõige 16
–	Artikli 23 lõiked 17 ja 18

Määrus (EL) nr 978/2012	Käesolev määrus
Artikkel 20	Artikkel 24
Artikkel 21	Artikkel 25
Artikkel 22	Artikkel 26
Artikkel 23	Artikkel 27
Artikkel 24	Artikli 28 lõiked 1–4
–	Artikli 28 lõige 5
Artikkel 25	Artikkel 29
Artikkel 26	Artikkel 30
Artikkel 27	Artikkel 31
Artikkel 28	Artikkel 32
Artikkel 29	Artikkel 33
–	Artikkel 34
Artikkel 30	Artikkel 35
Artikkel 31	Artikkel 36
Artikli 32 lõige 1	Artikli 37 lõiked 1 ja 2
Artikli 32 lõige 2	–
–	Artikli 37 lõiked 3–5
–	Artikkel 38
Artikli 33 lõiked 1 ja 2	Artikli 39 lõiked 1 ja 2
–	Artikli 39 lõiked 3–5
–	Artikkel 40
Artikkel 34	Artikkel 41
Artikkel 35	Artikkel 42
–	Artikkel 43
–	Artikkel 44
Artikli 36 lõiked 1–3	Artikli 45 lõiked 1–3

Määrus (EL) nr 978/2012	Käesolev määrus
–	Artikli 45 lõige 4
Artikli 36 lõiked 4 ja 5	Artikli 45 lõiked 5 ja 6
Artikkel 37	Artikkel 46
Artikkel 38	Artikkel 47
Artikkel 39	Artikkel 48
Artikkel 40	Artikkel 49
Artikkel 41	Artikkel 50
Artikli 42 lõiked 1 ja 2	Artikli 51 lõiked 1 ja 2
–	Artikli 51 lõige 3
Artikkel 43	Artikkel 52
I lisa, II, III ja IV lisa positiivne osa	I lisa
II, III ja IV lisa negatiivne osa	II lisa
V lisa	III lisa
VI lisa	IV lisa
VII lisa	V lisa
VIII lisa A ja B osa	VI lisa
IX lisa	III ja VII lisa
X lisa	VIII lisa